

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωὴ,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZΩΗ

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ωνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 105ον | Ὀκτώβριος 2015 | 4294

1940: ΜΕ ΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Η ΕΠΟΠΟΙΪΑ τοῦ 1940 μὲ τοὺς θαυμαστοὺς ἥρωισμούς της, ποὺ ἄφησε ἄφωνη τὴν ἀνθρωπότητα, ἀνακαλεῖ στὴ μνήμη μας μιὰ ἄλλη ἱστορία. Γνωστὴ καὶ τόσο χαρακτηριστικὴ ἢ σύγκρουση ἀνάμεσα στὸν Δαβὶδ καὶ τὸν Γολιάθ.

Ὁ πόλεμος εἶχε ξεσπάσει ἀνάμεσα στοὺς Φιλισταίους καὶ τοὺς Ἰσραηλίτες. Τὰ ἀντίπαλα στρατεύματα εἶχαν συγκεντρώσει τὶς δυνάμεις τους καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Δὲν τοὺς χώριζε παρὰ μία λαγκαδιά. Φόβος καὶ τρόμος κυριαρχοῦσε παντοῦ. Τότε ἀκριβῶς μέσα ἀπὸ τὴν παράταξη τῶν Φιλισταίων, ξεπετάχθηκε ὁ ὑπερήφανος Γολιάθ. Ἕνας ἀρματωμένος κολοσσός. Ἡ ἐμφάνισί του τρομακτικὴ σκόρπιζε τὸν πανικό. Σαράντα ἡμέρες, κάθε πρωὶ καὶ κάθε βράδυ, προκαλοῦσε ὁ τρομερὸς Γολιάθ. Καὶ ὁ βασιλιάς Σαοὺλ μὲ τὸν λαὸ του, βλέποντας αὐτὸν τὸν γίγαντα ἔτρεμαν ἀπὸ τὸν φόβο.

Στὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμή παρουσιάσθηκε στὸ στρατόπεδο καὶ ὁ νεαρὸς Δαβὶδ. Εἶχε ἔλθει νὰ ἐπισκεφθεῖ τὰ τρία μεγαλύτερα ἀδελφία του. Εἶδε τὸν γίγαντα καὶ ἄκουσε τὶς ἀπειλές του. Ἐνῶσε τὴν νεανικὴ ψυχὴ του νὰ πυρπολεῖται. Ἀπτόητος, χωρὶς κανένα δισταγμὸ, ζήτησε νὰ πολεμήσει τὸν Φιλισταῖο. Ἄν ἦταν ποτὲ δυνατόν ὁ Δαβὶδ νὰ τὰ βάλει μὲ τὸν Γολιάθ! Ἕνας τέτοιος ἀγώνας εἶναι τόλμη ἢ ἀληθινὴ τρέλα; Γι' αὐτὸ καὶ δὲν εἶχαν ἄδικο τὰ ἀδελφία του κι ὁ βασιλιάς νὰ τὸν ἐμποδίσουν.

Ὅμως ὁ Δαβὶδ ἔκλεισε τὰ αὐτιά του στὶς φωνές τῆς δειλίας. Ὁ ἀγώνας δὲν τὸν τρομάζει. Τὸν συνεπαίρνει. Ἡ ἥττοπάθεια δὲν βρίσκει θέση στὴ γενναία καρδιά του. Καὶ ὅλα αὐτὰ γιατί δὲν στηρίζεται στὶς δικές του δυνάμεις. Πιστεύει ἀκλόνητα στὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ. Καὶ μὲ αὐτὴ προχωρεῖ, γιὰ νὰ ἀγωνισθεῖ καὶ νὰ νικήσει. Καὶ νίκησε. Καὶ συνέδεσε τὸ ὄνομά του μὲ τὴν ἱστορία. Καὶ ἔγινε σύμβολο καὶ παράδειγμα καὶ ἐμπνευση γιὰ ἄτομα καὶ γιὰ λαούς. Ἡ καταπίεση, ἡ τυραννία, ὁ στραγγαλισμὸς τοῦ δικαίου, ὅσο κι ἂν ὑψώνονται ἀδίστακτα, στὸ τέλος συντρίβονται. Προσωρινὸς ὁ θρίαμβός τους. Ἐνῶ ὅσοι στηρίζονται στὴν προστασία τοῦ Θεοῦ, θριαμβεύουν.

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἔγινε καὶ στὸν πόλεμο τοῦ 1940. Ἡ μικρὴ Ἑλλάδα κλήθηκε νὰ ἀντιμετωπίσει ὄχι ἓνα, ἀλλὰ δύο Γολιάθ. Δύο ὑπερκολοσσούς μὲ τὶς ἀνίκητες ὡς τότε σιδηρόφρακτες στρατιές τους. Ἀλλὰ τὸ πρωῒνὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 βρῆκε ὄρθια τὴν ἀδούλωτη ἑλληνικὴ ψυχὴ. Μπροστὰ στὴν ἀδίστακτη πρόκληση

καὶ τὴν ὠμὴ βία τοῦ φασισμοῦ ξεσκώθηκε ὁλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς λαός. Στὴν Ἑλλάδα ξαναζοῦσαν ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη ὡς τὴν ἄλλη Μαραθῶνες, Θερμοπύλες, Σαλαμίνες. Οἱ ἀπόγονοι τῶν Μαραθωνομάχων, μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη καὶ τὴ φλόγα τῆς πίστεως στὴν καρδιά ξεκινοῦσαν, γιὰ νὰ βρεθοῦν μιὰ ὥρα νωρίτερα στὸ μέτωπο.

Σὰν ποτάμι φωτιᾶς ξεχύθηκε ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ ψυχὴ ἡ ἀπόφαση νὰ νικήσει τὸν ἀδίστακτο ἐπιδρομέα. Ἡ ἀθάνατη ἑλληνικὴ δόξα ἔδειχνε μὲ δάκτυλο κυριαρχικό, πάνω στὶς κορφές τῆς Πίνδου, τὰ φωτεινὰ μονοπάτια τοῦ θριάμβου καὶ τῆς νίκης. Ὅλοι ἦταν ἀποφασισμένοι ἢ νὰ νικήσουν ἢ νὰ πεθάνουν. Οἱ ἀτσαλένιες μηχανές τοῦ θανάτου ξερνοῦσαν φωτιὰ καὶ σίδηρο, γιὰ νὰ λυγίσουν τὴν ἀντίσταση τῶν γενναίων πολεμιστῶν. Ἀλλὰ τὶς ὀκτῶ ἑκατομμύρια λόγχεις τοῦ ἐχθροῦ λησιμόνησαν, πῶς ὅταν δὲν τὶς κρατοῦν φλογερές ψυχές γίνονται ἄχρηστα παλιοσίδηρα. Σὰν τὸν ὀπλισμὸ τοῦ Γολιάθ. Ἡ ἀγανάκτηση γιὰ τὸ καταπατημένο δίκαιο ξεχείλιζε ἀπὸ τὶς ψυχές καὶ ξέσπαγε σὰν βροντερὴ κραυγὴ μὲ τὸ ἀθάνατο ΟΧΙ. Ὁλόκληρη ἡ Ἑλλάδα, ἄρχοντες καὶ λαός, προτίμησαν ἀπὸ τὸ προδοτικὸ ναὶ τῆς ὑποταγῆς, τὸ ἥρωικὸ ὄχι τῆς ἀντιστάσεως καὶ τῆς θυσίας.

Ἄνισος ὁ ἀγώνας. Ἀλύγιστοι ὅμως οἱ ὑπερασπιστὲς πολεμοῦσαν μὲ τὸ ὄραμα τῆς Παναγίας ποὺ προπορευόταν στοὺς νικηφόρους ἀγῶνες τους. Ἡ σκέπη της τοὺς προστάτευε καὶ τοὺς ἔδινε φτερά. Ὁ Θεὸς δὲν ἦταν δυνατόν νὰ ἀφήσει ἀπροστάτευτο τὸ λαὸ Του ποὺ κατέφευγε μὲ πίστη σ' Αὐτόν. Στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀποστρέφεται τὴν ἀδικία, ὁ μικρὸς Δαβὶδ, ἡ Πατρίδα μας, ἔγραφε πάνω στὰ Βορειοηπειρωτικὰ βουνὰ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἐνδοξες σελίδες δόξας της.

Ἄνισος ὁ ἀγώνας. Ἀλύγιστοι ὅμως οἱ ὑπερασπιστὲς πολεμοῦσαν μὲ τὸ ὄραμα τῆς Παναγίας ποὺ προπορευόταν στοὺς νικηφόρους ἀγῶνες τους. Ἡ σκέπη της τοὺς προστάτευε καὶ τοὺς ἔδινε φτερά. Ὁ Θεὸς δὲν ἦταν δυνατόν νὰ ἀφήσει ἀπροστάτευτο τὸ λαὸ Του ποὺ κατέφευγε μὲ πίστη σ' Αὐτόν. Στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀποστρέφεται τὴν ἀδικία, ὁ μικρὸς Δαβὶδ, ἡ Πατρίδα μας, ἔγραφε πάνω στὰ Βορειοηπειρωτικὰ βουνὰ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἐνδοξες σελίδες δόξας της.

**Ὁ Θεὸς δὲν ἦταν δυνατόν
νὰ ἀφήσει ἀπροστάτευτο
τὸ λαὸ Του ποὺ κατέφευ-
γε μὲ πίστη σ' Αὐτόν. Στὸ
ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ποὺ
ἀποστρέφεται τὴν ἀδικία,
ὁ μικρὸς Δαβὶδ, ἡ Πατρί-
δα μας, ἔγραφε πάνω στὰ
Βορειοηπειρωτικὰ βουνὰ
μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἐνδοξες
σελίδες δόξας της.**

Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Γ΄

Ἡ Ἀποκάλυψη, ὅπως εἶπαμε, εἶναι φῶς μέσα στὴ νύχτα τοῦ κόσμου καὶ ὄχι συλλογὴ καταστροφῶν. Εἶναι πράξη ἐλπίδας γιὰ τοὺς μαχομένους Χριστιανούς, ποὺ βρίσκουν σ' αὐτὴν τὴ δύναμη νὰ ἐλπίζουν, ἔστω κι ἂν ἡ ἐλπίδα κάποτε μοιάζει σὰν ἐλπίς παρ' ἐλπίδα. Ἀκριβῶς γιατί ἔχουν τὸ βλέμμα τους ἀδιάκοπα στραμμένο στὸν Ἄμνὸ τοῦ Θεοῦ, στὸ **«Ἀρνίον», «τραυματισμένο ἀλλὰ ὄρθιο».**

«Εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου... ἀρνίον ἔστικὸς ὡς ἐσφαγμένον...» (ε΄ 6). Σφαγμένο

ἽΟ Κύριος μᾶς λέει: Σᾶς στέλνω σὰν ἡμέρα πρόβατα ἀνάμεσα σὲ λύκους. Καὶ προσέξτε. Μὴ φοβηθεῖτε. Ἐσεῖς νὰ μείνετε πρόβατα. Νὰ διατηρήσετε τὴν ἡμερότητά σας. Ἐτσι ἐγὼ θὰ δείξω τὴ δική μου δύναμη, «ὅταν τὰ πρόβατα ὑπερισχύουν τῶν λύκων καὶ ἐνῶ βρίσκονται ἀνάμεσα στοὺς λύκους καὶ δέχονται ἀναρίθμητα δαγκώματα, ὄχι μόνο δὲν κατατρώγονται, ἀλλὰ -καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ θαυμαστό- ἡμερεύουν καὶ τοὺς λύκους».

ἀλλὰ ὄρθιο. Θανατούμενο, ἀλλὰ καὶ ζωοποιούμενο. Σταυρούμενο ἀλλὰ καὶ ἀνιστάμενο. Θρόνος του τὸ ξύλο τῆς ἀτιμίας. Τὸ τραῦμα του πηγὴ θεραπείας. Ὁξύμωρο φαινομενικὰ σχῆμα. Ξαφνιάζει καὶ σκανδαλίζει τὴ μυωπικὴ ἀνθρώπινη θεώρησι. Τὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ φαίνεται παράλογο στοὺς πολλούς. Γιατὶ εἶναι δύναμη ἐν ἀδυναμία.

Καὶ δὲν εἶναι μόνο ὁ Χριστὸς **«ἐσφαγμένο Ἀρνίο»** ἀλλὰ

ὄρθιο. Εἶναι καὶ οἱ πιστοὶ Χριστιανοὶ συχνὰ σφαγμένοι ἀλλὰ ὄρθιοι. **«Ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν»** (Β΄ Κορ. στ΄ 9) διεκήρυττε ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων οἱ πιστοί. Τὰ πρόβατα ὅμως νικοῦν τοὺς λύκους. Εἶναι δυνατὸν τὰ πρόβατα νὰ νικοῦν τοὺς λύκους; Ἡ λογικὴ τῶν ἀριθμῶν καὶ τῆς ὑλικῆς δυνάμεως μᾶς λέει ὄχι. Ἡ λογικὴ τῆς πίστεως, τῆς Ἀποκαλύψεως μᾶς λέει ναί.

* * *

«Εσφαγμένο ἀλλὰ ἔστικός», ὄρθιο. Τὸ μήνυμα αὐτὸ τοῦ χριστιανικοῦ «παραλόγου» θὰ βροντοφωνεῖ στοὺς αἰῶνες ἡ προφητικὴ σάλπιγγα τῆς Ἀποκαλύψεως. Καὶ θὰ τονίζει μιὰ πραγματικότητα ἱστορικὰ βεβαιωμένη. Μᾶς τὴν περιγράφει τόσο παραστατικὰ μιὰ ἄλλη σάλπιγγα τοῦ ἄμβωνα, ὁ Ἡλίας Μηνιάτης:

«Βλέπω ὀλίγα πρόβατα νὰ πολεμῶσι μὲ λύκους,

μάλιστα μὲ λέοντας, μὲ δράκοντας καὶ μὲ ἄλλα θηρία, εἰς τὸ πλῆθος ἀναρίθμητα, εἰς τὴν ἀγριότητα ἀνήμερα, εἰς τὸ φαρμάκι θανατηφόρα... Μὰ τί παράδοξον θέαμα... Βλέπω καὶ ἐκεῖνα τὰ ὀλίγα πρόβατα ἐνίκησαν, ἔδιωξαν, διεσκόρπισαν καὶ λύκους καὶ λέοντας καὶ ὅλα τὰ θηρία».

Οἱ παλαιοὶ καὶ σύγχρονοι μάρτυρες, αὐτοὶ ποὺ καὶ σήμερα δίνουν τὴ μαρτυρία τῆς πίστεως, σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ πλάτη τῆς γῆς, τὸ ἐπικυρώνουν. Καὶ ἡ ἐπικύρωσις αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴν πιὸ ἰσχυρὴ δικαίωσις τῆς πίστεως.

Ἐδῶ ἔχουμε μιὰ μοναδικὴ κοινωνικὴ ἐπανάστασι, ἀπόρροια τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανικοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ κυριεύεται ἀπὸ τὰ ἄγρια πάθη γίνεται λύκος γιὰ τὸ συνάνθρωπό του. Καὶ ὁ συνάνθρωπος, γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσει τοὺς λύκους, γίνεται καὶ αὐτὸς λύκος. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κοινωνίας-ζούγκλας τὸ ζοῦμε καθημερινά.

Καὶ ἔρχεται ὁ Κύριος καὶ μᾶς λέει: **«Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων»** (Ματθ. ι΄ 16). Σᾶς στέλνω σὰν ἡμέρα πρόβατα ἀνάμεσα σὲ λύκους. Καὶ προσέξτε. Μὴ φοβηθεῖτε. Ἐσεῖς νὰ μείνετε πρόβατα. Νὰ διατηρήσετε τὴν ἡμερότητά σας. Ἐτσι ἐγὼ θὰ δείξω τὴ δική μου δύναμη, **«ὅταν τὰ πρόβατα ὑπερισχύουν τῶν λύκων καὶ ἐνῶ βρίσκονται ἀνάμεσα στοὺς λύκους καὶ δέχονται ἀναρίθμητα δαγκώματα, ὄχι μόνο δὲν κατατρώγονται, ἀλλὰ -καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ θαυμαστό- ἡμερεύουν καὶ τοὺς λύκους. Καὶ ὅλα αὐτὰ, μολονοῦ ἐκεῖνοι ἦταν μόνον δώδεκα, ἐνῶ οἱ λύκοι εἶχαν πλημμυρίσει τὴν οἰκουμένη».**

Καὶ συνεχίζει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: **«Διότι ἂν γινόμεσθε κι ἐμεῖς λύκοι, νικόμασθε. Διότι ἀπομακρύνεται ἀπὸ κονιά μας ἡ βοήθεια τοῦ Ποιμένα. Ἀκριβῶς γιατί ὁ Χριστὸς δὲν ποιμαίνει λύκους, ἀλλὰ πρόβατα. Ἐτσι ὅταν καὶ σὺ γίνεσαι λύκος σὲ ἐγκαταλείπει καὶ φεύγει».**

Ἄς μὴ φοβόμεσθε, λοιπόν, μᾶς λέει ἡ Ἀποκάλυψη. Ἡ νίκη τελικὰ εἶναι δική μας. Μὲ ὅποιοσδήποτε λύκος κι ἂν ἔχουμε νὰ παλαίψουμε. Ἀρκεῖ νὰ προσέχουμε καὶ νὰ παίρνομε στὰ σοβαρὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ: **«Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα»** (Ἀποκ. α΄ 3). Ὁ στίχος αὐτὸς βρίσκεται στὴν ἀρχὴ τῆς Ἀποκαλύψεως καὶ φανερώνει τὸ σκοπὸ τοῦ βιβλίου. Καὶ ὁ σκοπὸς του εἶναι νὰ διαβάζεται ἰδιαίτερα στὴ θεία λατρεία, γιὰ νὰ ἐνισχύονται καὶ ὄχι νὰ τρομοκρατοῦνται οἱ πιστοὶ κάθε ἐποχῆς.

Ἡ ἴδια προτροπὴ ἐπαναλαμβάνεται μὲ διαφορετικὸ τρόπο καὶ στὸ τέλος τοῦ βιβλίου: **«Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου»** (κβ΄ 10). Ὁ Κύριος ἐπιτάσσει τὸν Ἀπόστολό Του, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, ὄχι νὰ σφραγίσῃ, ἀλλὰ νὰ δημοσιεύσῃ καὶ διακηρύξῃ τοὺς λόγους Του.

Δοκιμάζει για να αναδείξει

Ἡ ὕπαρξη τοῦ κακοῦ, ὁ θρίαμβός του ὁ καθημερινός, ἡ κυριαρχία τῆς ἀδικίας, τὰ δεινοπαθήματα τῶν δικαίων, ἡ ἀδίστακτη βία, ἡ τρομοκρατία μὲ τὰ τυφλὰ χτυπήματα καὶ τὰ πολυάριθμα ἄθωα θύματα, εἶναι συχνὰ ἐρωτήματα χωρὶς ἀπάντησι. Ἀφορμὲς σκανδαλισμοῦ, ἀγανακτίσεως, ἐσωτερικῆς ἐπαναστάσεως. Πόσα «γιατί» ἀναπνοῦν κάθε τόσο! Καὶ πόσα τέτοια «γιατί» ἔχουν γιὰ ἀντίκειμενό τους τὸν ἴδιο τὸν Θεὸ πού φαίνεται σὰν νὰ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸν κόσμον! Εἶναι ὅμως ἔτσι τὰ πράγματα; Ὅσοι σκανδαλίζονται γιὰ ὅλα αὐτά, θὰ ἄξιζε νὰ μελετήσουν τὴν περίπτωση μιᾶς γυναίκας. Παρουσιάζει πολλὲς ὁμοιότητες καὶ ἀντιστοιχίες μὲ τὶς δοκιμασίες καὶ τὶς θλίψεις κάθε ἐποχῆς. Πρόκειται γιὰ τὴ Χαναναία τοῦ Εὐαγγελίου (Ματθ. ιε´ 21-28).

Μιὰ πονεμένη καὶ ταλαίπωρη γυναίκα τρέχει μὲ ἀγωνία κοντὰ στὸν Ἰησοῦ καὶ μὲ βουρκωμένα μάτια καὶ δυνατὴ φωνὴ τὸν ἰκετεύει. Δὲν τὸν παρακαλεῖ ἀπλῶς. Κραυγάζει. Ὅλη ἡ πληγωμένη ὕπαρξή της γίνεται μιὰ κραυγὴ, μιὰ ἰκεσία. Ποιὸς δὲν θὰ συγκινηθεῖ ἀπὸ ἓνα τέτοιο σπαραξικάρδιο θέαμα; Ἡ κραυγὴ δείχνει τὸ μέγεθος τοῦ πόνου καὶ τῆς ὀδύνης τῆς δύστυχης ἐκείνης γυναίκας, τῆς βασανισμένης μητέρας. *Ἦν θέαμα ἐλεεινὸν γυναῖκα ἰδεῖν βοῶσαν μετὰ συμπαθείας τοσαύτης, καὶ γυναῖκα μητέρα*», παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Πράγματι ἦταν ἓνα θέαμα πού προκαλοῦσε τὸ ἔλεος, τὴν συμπάθεια, τὴν συμπόνια. Καὶ μιὰ πέτρινη ἀκόμα καρδιὰ θὰ ράγιζε νὰ ἀτενίζει μιὰ ἀξιολύπητη μητέρα νὰ ἰκετεύει γιὰ τὸ δύστυχο παιδί της πού βασανίζοταν ἀπὸ τὸ πονηρὸ πνεῦμα.

«Ὁὐ λέγει Ἐλέησον τὴν θυγατέρα μου, ἀλλ´ Ἐλέησόν με. Ἐκείνη μὲν ἀνεπαίσθητός ἐστι τῆς νόσου, ἐγὼ δὲ ἢ τὰ μύρια πάσχουσα εἶμι δεινὰ, ἢ μετὰ αἰσθήσεως νοσοῦσα καὶ μετὰ τοῦ εἰδέναι», συμπληρώνει ὁ ἴδιος ἅγιος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας. Ἐλέησόν με, τοῦ λέει. Δὲν λέει ἐλέησε καὶ θεράπευσε τὴν κόρη μου. Ἐμένα ἐλέησε. Θεραπεύοντας τὴ θυγατέρα μου ἐμένα ἐλεεῖς. Ἡ κόρη μου πάσχει, ἀλλὰ ἐγὼ ὑποφέρω. Ἐκείνη πάσχει, ἀλλὰ δὲν αισθάνεται καὶ δὲν συναισθάνεται τὴν κατάστασή της κάτω ἀπὸ τὴν ἀνελεπὴ κυριαρχία τοῦ δαίμονα. Ὅμως ἐγὼ εἶμαι ἢ τὰ ἀναριθμητὰ πάσχουσα δεινὰ, γιατί βλέπω καὶ αισθάνομαι καὶ ὑποφέρω γιὰ τὸ δράμα τοῦ παιδιοῦ μου. Καὶ ὁ πόνος τοῦ παιδιοῦ μου εἶναι καὶ δικός μου πόνος καὶ πῶς πολὺ δικός μου.

Ἡ μητέρα, ἡ πονεμένη μητέρα, ἰκετεύει μετὰ κραυγῆς. Καὶ ὅλοι περιμένουν τὴν ἀπάντησι τοῦ Κυρίου. Καὶ ἐδῶ εἶναι ἡ ἔκπληξι καὶ ἡ ἀπορία. Ὁ Κύριος σιωπᾷ. Αὐτὸς πού «**διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευόμενους ὑπὸ τοῦ διαβόλου**» (Πράξ. ι´ 38), τώρα δὲν δίνει καμιά ἀπάντησι. **«Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον»**. Δὲν τῆς λέει οὔτε λέξη. Τόσο ἀσυγκίνητη, λοιπόν, ἡ σπλαχνικὴ του καρδιά! Ὁ Φιλάνθρωπος ἀντιπαρέρχεται τὰ δάκρυα καὶ τὶς πύρινες ἰκεσίες τῆς πονεμένης μάνας; *Ἡ μὲν βοᾷ μέγала τὸν ἐνδο-*

μυχοῦντα τῆς καρδίας πόνον ἐνδεικνυομένη, αὐτὸς δὲ σιγᾷ παντελῶς». Ἡ γυναίκα βοᾷ καὶ κραυγάζει, γιὰ νὰ φανερώσει ὅλο τὸν βαθὺ καὶ κρυμμένο στὴν καρδιά της πόνο καὶ ὁ Κύριος σιωπᾷ τελείως. Παρεμβαίνουν οἱ μαθητές. Καὶ πάλι κατηγορηματικὴ ἢ ἄρνησι. Ἡ μᾶλλον ἡ ἀπάντησι πῶς «σκληρῆ» ἀπὸ τὴ σιωπή. Ἡ γυναίκα παρ´ ὅλα αὐτὰ δὲν λυγίζει. Ἐπιμένει. Δὲν ἀπογοπεύεται. Πέφτει στὰ γόνατα καὶ παρακαλεῖ. Νέες ἀρνήσεις. Νέοι πῶς «σκληροὶ» λόγοι. Ἡ ἀπορία διαδέχεται τὴν ἀπορία. Καὶ τὰ ἀναπάντητα «γιατί» πολλαπλασιάζονται ἀδιάκοπα.

Καὶ ὅμως ἡ σιωπὴ τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι σιωπή. Εἶναι κραυγὴ. Οἱ ἀρνήσεις τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἀρνήσεις. Εἶναι ἀπαντήσεις. Ἀπαντήσεις διαφορετικὲς ἀπὸ αὐτὲς πού ἐμεῖς θὰ θέλαμε. Αὐτὲς πού τὶς θεωροῦμε ἐμεῖς συχνὰ ὡς ἀρνητικὲς ἀπαντήσεις, γιὰ τὸ σοφὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ, εἶναι θετικὲς ἀποκρίσεις. Αὐτὲς πού τὶς θεωροῦμε σὰν σκληρὲς ἀπαντήσεις στὶς ἀγωνιώδεις ἐπικλήσεις μας, δὲν εἶναι παρὰ ἐκδηλώσεις τῆς παιδαγωγούσης ἀγάπης τοῦ οὐράνιου Πατέρα, ὁ ὅποιος παιδαγωγεῖ, **«παιδεύει ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ»** (Εβρ. ιβ´ 10). Δὲν δοκιμάζει ὁ Θεός, γιὰ νὰ συντρίψει. Δοκιμάζει καὶ ἐπιτρέπει θλίψεις καὶ δοκιμασίες, μερικὲς φορὲς καὶ ἰσχυρὲς, γιὰ νὰ ἀναδείξει.

Καὶ αὐτὲς οἱ ὑπέροχες ἀρετὲς ἀναδείχθηκαν σὲ ὅλη τὴν ἀστραφερὴ τους ὁμορφιά, ἀπὸ τὴν πολυδοκιμασμένη ἐκείνη ψυχὴ. Ἡ «σκληρότης» τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἦταν παρὰ ἓνα φράγμα πού θὰ συγκέντρωνε τὰ νερά, γιὰ νὰ δημιουργήσει πολῦτιμο ἔργο. Μὲ τὶς «σκληρὲς» ἀπαντήσεις Του ἔχτιζε μέσα της, ἔβαζε γερὰ θεμέλια ταπεινώσεως, τοποθετοῦσε ἀγκωνάρια πίστεως, ἐλπίδας. Δημιουργοῦσε μὲ τὶς ἀλλεπάλληλες δοκιμασίες ἓνα μοναδικὸ ἔργο πίστεως μὲ προεκτάσεις αἰωνιότητος. Ἡ «περιφροντικὴ» σιωπὴ καὶ οἱ «σκληρὲς» ἀρνήσεις, οἱ ταπεινώσεις αὐτὲς, σ´ ἓνα ἀπέβλεπαν: Στὴ σφυρηλάτησι ἑνὸς καλλιτεχνήματος. Τὰ χτυπήματα τῆς σμύλης πάνω στὸν βράχο ἤθελαν *«νὰ ἐλευθερώσουν τὸν ἄγγελον πού κρυβόταν ἐκεῖ μέσα»*. **«Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γεννηθήτω σοι ὡς θέλεις...»** Καὶ ὁ θαυμασμὸς αὐτὸς δὲν εἶναι ἀνθρώπινος. Εἶναι θεϊκός.

Ἡ σιωπὴ τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι σιωπὴ. Εἶναι κραυγὴ. Οἱ ἀρνήσεις τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἀρνήσεις. Εἶναι ἀπαντήσεις. Ἀπαντήσεις διαφορετικὲς ἀπὸ αὐτὲς πού ἐμεῖς θὰ θέλαμε. Αὐτὲς πού τὶς θεωροῦμε ἐμεῖς συχνὰ ὡς ἀρνητικὲς ἀπαντήσεις, γιὰ τὸ σοφὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ, εἶναι θετικὲς ἀποκρίσεις

Ὁ σπείρων φειδο-
μένως φειδομένως καὶ
θερίσει, καὶ ὁ σπεί-
ρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ'
εὐλογίαις καὶ θερίσει.

Ἐκαστος καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ, μὴ
ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἰλαρὸν γὰρ δότην
ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Δυνατὸς δὲ ὁ Θεός πᾶσαν χάριν
περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε
πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν
ἔργον ἀγαθόν, καθὼς γέγραπται· ἐσκόρπισεν,

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Β' ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. στ' 31-36
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Κορ. θ' 6-11

ἔδωκε τοῖς πένησιν· ἡ
δικαιοσύνη αὐτοῦ μέ-
νει εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ δὲ
ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῶ
σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς

βρῶσιν χορηγήσαι καὶ πληθύναι τὸν σπόρον
ὑμῶν καὶ αὐξῆσαι τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύ-
νης ὑμῶν· ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν
ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχα-
ριστίαν τῶ Θεῶ.

Ἡ ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΥΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ

«...ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει...
ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός».

Τὸ φθινόπωρο εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς σπορᾶς. Καὶ ὁ
καλὸς πνευματικὸς γεωργός, ὁ ἀπόστολος Παῦλος,
μᾶς μιλάει γιὰ μιὰ πνευματικὴ σπορά. «**Ἄς γνωρί-
ζετε, μᾶς λέει, ὅτι Ἐκεῖνος ποὺ σπέρνει ἀπλόχε-
ρα, θὰ θερίσει πολὺ καρπὸ**». Ὁ καθένας δηλαδὴ
θὰ ἀμειφθεῖ ἀπὸ τὸν Θεό, ἀνάλογα μὲ ὅσα δίνει
κατὰ τὴν δύναμὴ του πάντοτε. Καὶ προσθέτει: «**Ὁ
καθένας ἄς δίνει σύμφωνα μὲ τὴν ἀγαθὴν διά-
θεση τῆς καρδιᾶς του... διότι ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ
ἐκεῖνον, ποὺ δίδει μὲ καλοσύνη καὶ γλυκύτη-
τα**». Ἐδῶ ὁ Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ μιλάει γιὰ τὴ
σπορὰ τῆς ἀγαθοεργίας καὶ τῆς ἐλεημοσύνης. Εἶναι
σπορὰ ὑλική, ἀλλὰ μὲ πνευματικὸ κέρδος. Σπέρ-
νεις ὑλικά καὶ θερίζεις πνευματικά. Μεγάλη εἶναι
ἡ δύναμη τῆς ἀγαθοεργίας καὶ τῆς ἐλεημοσύνης. Ὁ
Ἀπόστολός μας θεωρεῖ τὴν ἐλεημοσύνη ἀπαραίτητο
καὶ ἀναγκαῖο στοιχεῖο τῆς ζωῆς τοῦ Χριστιανοῦ.
Δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι κανεὶς ἀληθινὸς Χριστιανός,
ἂν δὲν κάνει ἐλεημοσύνη ὑλικὴ ἢ πνευματικὴ, μὲ
ἔργα φιλανθρωπίας καὶ ἱεραποστολῆς.

Ἡ ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ

Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος στὶς ὑπέροχες ὁμιλίες
του γράφει πολλὰ γιὰ τὴν ἀρετὴ τῆς ἐλεημοσύνης.
Μᾶς παρακινεῖ νὰ κάνουμε ἐλεημοσύνη σὲ ὅλους
ὅσους ἔχουν ἀνάγκη. Ὅπως ὁ Θεὸς «**ἀνατέλλει
τὸν ἥλιον αὐτοῦ... καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους
καὶ ἀδίκους**» δὲν σταματᾷ δηλαδὴ, νὰ εὐεργετῇ
ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸν ἥλιο
καὶ τὴ βροχὴ καὶ τοὺς καρπούς τῆς γῆς. Μὲ τὸν
τρόπο αὐτὸ δείχνει τὴν χωρὶς περιορισμοῦς φιλαν-
θρωπία, τὴν ὁποία καλούμαστε νὰ μιμηθοῦμε καὶ
ἐμεῖς, «*ὅταν ἐλέους ἦ καιρὸς καὶ φιλανθρωπίας*». Ἄς
ἀνακουφίσουμε τὴ φτώχεια τοῦ διπλανοῦ μας. Ἄς
χορτάσουμε τὴν πείνα του. Ἄς τὸν ἀπαλλάξουμε
ἀπὸ τὴ θλίψη του. Ἄν δὲν εἴμαστε ἰλαροὶ δότες,
«*οὐδέποτε οὐδένα ἄνθρωπον ἐλέησομεν*».

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων, Πατρι-
άρχης Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ Πη-
λουσιώτης, ἔκαναν μὲ προθυμία καὶ ἰλαρότητα
πρὸς ὅλους ἐλεημοσύνη. Μᾶς διδάσκουν μὲ τὴν
διδασκαλία τους, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ἔργα τους, νὰ
βοηθοῦμε, νὰ ἐλεοῦμε πάντοτε αὐτοὺς ποὺ εἶναι
«**οἱ ἐλάχιστοι ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου μας**».

Μεγάλη εἶναι ἡ δύναμη τῆς ἐλεημοσύνης
ποὺ ἐξασκεῖται μὲ καλοσύνη καὶ ταπεινὴ διάθε-
ση. Παρηγορεῖ τοὺς φτωχοὺς καὶ ἀπελπισμένους
ἀδελφούς μας. Τρέφει ὄρφανὰ παιδιὰ. Σπουδάζει
φτωχὰ καὶ ἀξίες κοπέλλες. Σκουπίζει τὰ δάκρυα
τῶν ἀρρώστων καὶ περιφρονημένων. Ἀποφυλα-
κίζει φτωχοὺς οἰκογενειάρχες γιὰ χρέη τους στὸ
Δημόσιο.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς συμβου-
λεύει νὰ κάνουμε κιβώτιο εἰδικὸ γιὰ τοὺς φτω-
χοὺς γιὰ νὰ μαζεύουμε χρήματα, γιὰ τὸν ἱερὸ αὐτὸ
σκοπὸ.

Ἡ ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ

Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ ἀδελφοί μας εὐκατάστατοι
ποὺ δὲν χρειάζονται ὑλικὴ βοήθεια. Ἐχουν ὁμως
ἀνάγκη ἀπὸ τὴν πνευματικὴ μας ἐλεημοσύνη. Δὲν
πεινᾶνε ἀπὸ ὑλικὸ ψωμί, ἀλλὰ πεινᾶνε ψυχικά. Ἡ
ψυχὴ τους εἶναι ἄδεια, ὑποφέρει, γιὰτὶ δὲν γνώ-
ρισαν τὸν Ἄρτο τῆς ζωῆς.

Δὲν τρέφονται μὲ τὸ Οὐράνιο μάννα, ἀλλὰ μὲ
τὰ ξυλοκέρατα τῆς ἁμαρτίας, ποὺ δὲν χορταίνουν
τὴν ψυχὴ τους.

Ζοῦν χωρὶς πίστη, χωρὶς ἐλπίδα, χωρὶς ἀγάπη,
χωρὶς Χριστό. Τί νὰ τὰ κάνεις τὰ χρήματα καὶ τὰ
κτῆματα, ἂν εἴσαι φτωχὸς ψυχικά καὶ ζεῖς δίχως
φῶς πνευματικὸ καὶ δίχως χαρὰ! Εἶναι νὰ λυπᾶται
κανεὶς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ζητοῦν τὴ χαρὰ στὰ
λασπόνερα τῆς ἁμαρτίας ποὺ δὲν σβῆνουν ἀλλὰ
φουντώνουν τὴ δίψα τῆς ψυχῆς.

Χρειάζεται λοιπὸν καὶ πνευματικὴ ἐλεημοσύ-
νη. Ἡ λύση στὸ δράμα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου
εἶναι μία. Ὁ Χριστός, ἡ Ἐξομολόγησις καὶ ἡ Θεῖα
Κοινωνία. Δηλαδὴ ἡ πνευματικὴ ἐλεημοσύνη καὶ
ἡ ἱεραποστολικὴ φροντίδα. Νὰ ὀδηγήσουμε τὰ
ἀδέλφια μας στὸν Λυτρωτὴ μας Χριστό. Νὰ τὰ βο-
νηθίσουμε νὰ συνδεθοῦν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν Του. Νὰ
γνωρίσουν ἕνα καλὸ κληρικό. Νὰ τοὺς χαρίσουμε
μιὰ Καινὴ Διαθήκη μὲ ἔρμηνεία, γιὰ νὰ φωτιστοῦν
ἀπὸ τὸν ζωντανὸ καὶ δραστικὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Καὶ
τότε θαύματα θὰ γίνουν στὶς ψυχὰς τους. Γιατὶ ἡ
δύναμη τῆς πνευματικῆς ἐλεημοσύνης εἶναι κα-
ταπληκτικὴ.

Πιστός ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε διαβεβαιούσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ, ταυτὰ ἐστὶ τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιῖστασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. Αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει ὧν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Δ' ΛΟΥΚΑ (ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ν' 5-15

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Τίτ. γ' 8-15

πρὸς σε ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηῶν τὸν νομικὸν

καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν».

ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΣΤΑ ΚΑΛΑ ΕΡΓΑ

«... Καλῶν ἔργων προϊστασθαι... μωρὰς δὲ ζητήσεις περιῖστασο»

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει στὸ μαθητὴ του Τίτο, ποῦ εἶναι ἐπίσκοπος στὴν Κρήτη. Μεταξὺ τῶν ἄλλων συμβουλῶν του τὸν προτρέπει, «ὥστε νὰ φροντίζουν ἐκεῖνοι ποὺ πίστεψαν στὸν Θεὸ νὰ εἶναι πρωτοπόροι καλῶν ἔργων. Αὐτὰ εἶναι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους». Στὴ συνέχεια τοῦ λέει «νὰ ἀποφεύγει τις μωρὲς συζητήσεις, τὶς γενεαλογίαι, τὶς ἔριδες καὶ φιλονικίες, γιατί εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ μάταιες». Κατόπιν τοῦ μιλάει γιὰ τὸ θέμα τῶν αἰρετικῶν καὶ πάλι ἐπανέρχεται στὸ θέμα τῶν καλῶν ἔργων: «Ἄς μαθαίνουν καὶ οἱ δικοὶ μας Χριστιανοὶ νὰ εἶναι πρωτοπόροι καλῶν ἔργων σὲ ἐπείγουσες ἀνάγκες, γιὰ νὰ μὴν εἶναι ἄκαρποι».

Μὲ αὐτὰ ποὺ γράφει ὁ μέγας Ἀπόστολος, καταδικάζει τὶς μωρὲς καὶ ἀνωφελεῖς συζητήσεις καὶ προτρέπει ἔντονα νὰ εἴμαστε πρωτοπόροι στὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα ἔργα.

ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΜΕ ΤΙΣ ΜΩΡΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Ποιὲς εἶναι συνήθως οἱ συζητήσεις μας; Ὅταν ἀνταμώνουμε στὸ δρόμο μὲ γνωστούς καὶ φίλους τί λέμε; Στὶς παρέες ποὺ βρισκόμαστε, στὶς συγενικὲς ἢ οἰκογενειακὲς συναντήσεις μας, στὶς κοινωνικὲς ἢ ἐπαγγελματικὲς μας ἀναστροφές, ποῖα εἶναι τὰ θέματα τῶν συζητήσεων, τόσο τῶν νέων ἀνθρώπων ὅσο καὶ τῶν μεγαλύτερων; Ποῖα εἶναι ἡ ποιότητα τῶν συζητήσεων;

Ἄν βάζαμε μαγνητόφωνα καὶ εἶχαμε ἠχογραφημένες τὶς συζητήσεις ἀπὸ ὅλους τοὺς χώρους αὐτούς, θὰ διαπιστώναμε ὅτι ἡ κατάσταση εἶναι συχνὰ πολλὴ φτωχή. Οἱ περισσότερες συζητήσεις εἶναι «περὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων», χωρὶς οὐσία καὶ χωρὶς νόημα. Φτηνὰ κουτσομπολιά, λόγια περιττά, ἀνώφελα, ἄκαρπα, ποὺ δὲν ὠφελοῦν οὔτε βοηθοῦν καὶ αὐτοὺς ποὺ τὰ λένε καὶ αὐτοὺς ποὺ τὰ ἀκοῦν. Λόγοι «ἀργοὶ» ποὺ δὲν οἰκοδομοῦν, δὲν προάγουν, δὲν στηρίζουν στὴν ἀρετή.

Ἄλλοτε πάλι, μπορεῖ νὰ ἀκούσει κανεὶς τὰ πιὸ παράξενα πράγματα, διάφορες μπερδεμένες ιδέες καὶ φιλοσοφίες, ποὺ δὲν ὠφελοῦν σὲ τίποτε. Μερικὲς φορὲς καὶ σὲ ἐπιστημονικοὺς κύκλους

γίνονται παράξενες καὶ ἀνωφελεῖς συζητήσεις, διαμάχες καὶ κριτικὲς ἄκαρπες καὶ ἐπιζήμιες, ποὺ ὀδηγοῦν σὲ κατακρίσεις ἐφάμαρτες.

Σπάνιες οἱ καλὲς συζητήσεις, ποὺ βοηθοῦν, προβληματίζουν καὶ τονώνουν πνευματικὰ τὶς ψυχές μας. Αὐτὴ εἶναι ἡ πικρὴ ἀλήθεια, ποὺ πρέπει νὰ μᾶς βάλει σὲ σκέψεις ἀποφασιστικὲς μετανοίας καὶ ἀλλαγῆς νοοτροπίας.

Νὰ ἀποφεύγουμε λοιπὸν τὶς ἀνωφελεῖς συζητήσεις καὶ νὰ ἀξιοποιοῦμε τὸν πολύτιμο χρόνο μας στὰ καλὰ ἔργα.

ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΣΤΑ ΚΑΛΑ ΕΡΓΑ

Ἄν οἱ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιες συζητήσεις εἶναι δεῖγμα ἀρρωστημένης πνευματικῆς καταστάσεως, τὰ καλὰ ἔργα φανερώνουν ψυχικὴ ὑγεία, φυσιολογικὴ κατάσταση καὶ πνευματικὴ εὐεξία. Ὁ Χριστιανὸς ποὺ θεωρεῖ ἀπαραίτητα τὰ καλὰ ἔργα καὶ τὰ ἐργάζεται πρὸς δόξαν Θεοῦ, ζεῖ ἔντονα καὶ ἐφαρμόζει τὴν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή, τὴν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης.

Ἔργα καλὰ στὰ ὁποῖα ὀφείλουμε νὰ πρωτοστατοῦμε εἶναι τὰ ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης, τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἱεραποστολῆς.

Ἄς ἀναφέρουμε μερικά: Ἐπισκέψεις σὲ ἀρρώστους, κατακοίτους, ποὺ ὑποφέρουν καὶ ἔχουν ἀνάγκη συμπαραστάσεως. Φροντίδα γιὰ τοὺς ἐγκαταλελειμμένους γέροντες. Ἐνδιαφέρον γιὰ ὄρφανὰ παιδιά, ποὺ ἔχουν ἀνάγκη προστασίας. Βοήθεια ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ σὲ φτωχοὺς καὶ πολυτέκνους, ποὺ παλεύουν νὰ θρέψουν τὰ παιδιά τους μὲ ἕνα ἡμερομίσθιο.

Στὴν πρωτοπορία, λοιπὸν, τῶν καλῶν ἔργων μᾶς θέλει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Δὲν ἀρκεῖ γιὰ νὰ εἴμαστε ἀληθινοὶ Χριστιανοὶ ἡ ἐκτέλεση μόνο μερικῶν τυπικῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων. Ἡ Ὁρθοδοξία χρειάζεται καὶ ὀρθοπραξία. Ἡ κοινωνία μας σήμερα περιμένει νὰ δεῖ ἀπὸ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους τῆς Ἐκκλησίας ἔργα καλὰ. Ζητάει νὰ δεῖ στὴ ζωὴ μας τὴν εὐλικρίνεια, τὴν τιμιότητα, τὴν συγχωρητικότητα, τὴν ἀγνότητα, τὴν φιλανθρωπία, τὴν πρωτοπορία στὰ καλὰ ἔργα.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

«Πάντας... θέλει σωθῆναι»

Α΄

«Μεροληπτεῖ ὁ Θεός; Ἄλλους λαοὺς ἐκλέγει ὡς «περιουσιους» καὶ ἄλλους ἀπορρίπτει; Αὐτὸ δὲν εἶναι ἄδικο καὶ ἀσυμβίβαστο μετὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ; Γιατὶ ἔκανε τοὺς Ἑβραίους λαὸ περιούσιο, ἀλλὰ καὶ ἔμῃς τοὺς Χριστιανοὺς λαὸ μετὰ ἰδιαίτερα προνόμια;...»

Οὕτε μεροληπτεῖ οὕτε κάνει διακρίσεις ὁ Θεός. Οὕτε ἀποτελεῖ προνομιακὴ μεταχείριση ἢ ἐκλογὴ τοῦ Ἰσραὴλ ὡς ἐκλεκτοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἐπιβάλλει καθήκοντα καὶ ἀυξημένες ὑποχρεώσεις. Ὑποδουλῶνες ἀνάθεση ἔργου καὶ ὑψηλῆς ἀποστολῆς ποὺ πρέπει νὰ ἀναληφθοῦν μετὰ ὑψηλὸ αἶσθημα εὐθύνης καὶ ἀνάλογο ταπεινὸ φρόνημα. Εἶναι, δηλαδὴ, «χάρις» καὶ ὄχι «ἀξιομισθία». Ὁ «ἐκλεκτός» εἶναι διαχειριστὴς τῆς περιουσίας τοῦ Θεοῦ καὶ καλεῖται «καθὼς ἔλαβε χάρισμα» νὰ διακονῆσει «ὡς καλὸς οἰκονόμος ποικίλης χάριτος Θεοῦ» (Α΄ Πέτρ. δ΄ 10). Ἄν δὲν ὑπάρξει ἀνάλογο ἀνταπόκριση, τότε ἡ τιμητικὴ κλήση καταλήγει σὲ καταδική. Ἡ οἰκαιοποίηση τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ καθιστᾷ τὸν διαχειριστὴ καταχραστή. Γι' αὐτὸ ἡ ἐκλογὴ καὶ ἐπιλογὴ ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ καθόλου δὲν σημαίνει ἐξασφαλισμένη σωτηρία. Τὸ διακηρύττει μετὰ πολλὴ ἔμφαση καὶ αὐστηρότητα ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος στοὺς ὑπερόπτες Φαρισαίους καὶ τοὺς κρούει τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου γιὰ τὴν ἐπανάστασή τους μόνον στὶς προγονικὲς δάφνες, χωρὶς συγχρόνως νὰ φροντίζουν νὰ ἀνταποκριθοῦν στὴν τιμητικὴ κλήση τοῦ Θεοῦ. Ἡ γλώσσα του εἶναι ἰδιαίτερα καυστικὴ: «Γεννήματα ἐξιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; Ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας, καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ» (Ματθ. γ΄ 7-9).

Δὲν μεροληπτεῖ, λοιπόν, ὁ Θεός. Αὐτὸ θὰ ἦταν ἀντίθετο μετὰ τὴν ἀπέραντη ἀγάπη Του ποὺ ἀγκαλιάζει ἐξίσου ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Θεός, ὅπως τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α΄ Τιμοθ. β΄ 4). Κανένα δὲν ἀπορρίπτει. Ὅλων τὴν σωτηρία ποθεῖ. Καὶ γιὰ τὴν σωτηρία τῆς ἀτιμῆτης καὶ ἀθάνατης ψυχῆς, ἔστειλε τὸν Υἱὸ Του τὸν μονογενῆ «ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. γ΄ 16). Οἱ «κλητοί», οἱ καλεσμένοι, ὅπως ἀναφέρει ὁ Κύριος, εἶναι «πολλοί», οἱ «ἐκλεκτοί» ὅμως «ὀλίγοι» (Ματθ. κβ΄ 14). Ὅλοι καλοῦνται νὰ μετάσχουν στὸ θεῖο δεῖπνο τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Λίγοι ὅμως ἀνταποκρίνονται καὶ δέχονται τὴν τιμητικὴν πρόσκληση. Ἡ εὐθύνῃ βαραίνει ἀποκλειστικὰ αὐτοὺς ποὺ ἀπορρίπτουν τὴν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ.

Στὴν Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου, ὁ θεόπνευστος

Εὐαγγελιστὴς μᾶς λέει ὅτι ἡ ἐν οὐρανοῖς Ἐκκλησία ἀπαρτίζεται ἀπὸ πλῆθος τὸ ὁποῖο «ἀριθμῆσαι οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν» (Ζ΄ 9). Πόσο εἶναι τὸ πλῆθος αὐτό; Ἀναρίθμητο. Καὶ δὲν περιορίζεται μόνον σ' ἓνα λαὸ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ κάθε ἔθνος καὶ φυλὴ καὶ γλώσσα. Ἐδῶ διακηρύσσεται ἡ παγκοσμιότητα τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας. Ἀκριβῶς γιὰ τὸ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ θρησκεία ποὺ ἀγκαλιάζει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ ἀλήθεια αὐτὴ τονίζεται σὲ ὀλόκληρη τὴν Κ. Διαθήκη. Βαρουσῆμαντη εἶναι ἡ διακήρυξη τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Εἶχε ἐνώπιόν του τὴν θαυμαστὴ περίπτωση τοῦ ἐθνικοῦ Κορνηλίου. Ὁ Κορνήλιος διέθετε πηγαία θεοσέβεια καὶ ἀρετή: «Εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τῷ Θεῷ διὰ παντός» (Πράξ. ι΄ 2). Καὶ ὅλα αὐτὰ ἄν καὶ δὲν γνώριζε τὸν ἀληθινὸ Θεό. Μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸν ἐνάρετο ἐθνικὸ ἐκπληκτὸς ὁ ἀπόστολος Πέτρος ὁμολογεῖ: «Ἀλήθεια, καταλαβαίνω τώρα πολὺ καλά, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι προσωπολήπτης. Δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ πρόσωπα, ἀλλὰ σὲ κάθε ἔθνος, κάθε ἕνας ποὺ εὐλαβεῖται τὸν Θεὸ καὶ ἐφαρμόζει δικαιοσύνη στὴ ζωὴ του, γίνεται δεκτὸς ἀπὸ αὐτόν» (Πράξ. ι΄ 34-35).

Νὰ ἔλθουμε στὸν Εὐαγγελιστὴ τῆς ἀγάπης; Τί μᾶς λέει; Ὁ Θεός «ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν... οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου» (Α΄ Ἰωάν. δ΄ 10, β΄ 2). Καὶ ὅπως εἶχε προφητευσθεῖ, «ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν» (Ἰωάν. ια΄ 51-52). Ἐμελλε ὁ Χριστὸς νὰ θυσιασθεῖ ὄχι μόνο γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, ἀλλὰ γιὰ ὅλα τὰ καλοπροαίρετα καὶ διεσκορπισμένα παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶναι φυσικὸ, ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶναι Πατέρας καὶ «σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων» (Α΄ Τιμ. δ΄ 10) καὶ ἄρα δὲν εἶναι Θεὸς ἐνὸς λαοῦ ἢ μιᾶς χώρας μόνο. «Οὐκ ἔστι μερικὸς Θεός, ἀλλὰ πάντων πατήρ... καὶ πάντων κηδεμών» (Χρυσόστομος). Ὅλων, δηλαδή, τῶν ἀνθρώπων εἶναι Δημιουργὸς καὶ Πατέρας στοργικὸς καὶ κανένας δὲν ἀποκλείεται ἀπὸ τὴν προσφορά τῆς ἐκ μέρους Του σωτηρίας. Ὁ Χριστὸς «ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων» ἀνθρώπων, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἀδιανόητο νὰ δεχθοῦμε ὅτι ὅλη ἡ ἀπειράριθμη ἐξωβιβλικὴ ἀνθρωπότητα εἶναι καταδικασμένη νὰ ζεῖ μακριὰ ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ τὴ σωτηρία. Ἡ διαβεβαίωση τοῦ Ἰησοῦ εἶναι σαφής: «Πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ν΄ 11).

ΜΕΤΑΞΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΚΑΙ ΓΗΣ;

Μερικοί πώς τὰ καταφέρουν καὶ συγχέουν τὶς πιὸ καθαρὲς ἀλήθειες τῆς χριστιανικῆς πίστεως; Καὶ ὄχι μόνο αὐτοὶ ποὺ δὲν γνώρισαν καὶ δὲν γεύτηκαν τὴν ὁμορφιὰ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ Χριστιανοί. Ποιὰ δικαιολογία εἶναι δυνατόν νὰ προβάλουν, ὅταν περιφρονοῦν ἢ ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴν παρούσα ζωὴ καὶ τὰ προβλήματά της καὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἐνδιαφέρονται μονάχα γιὰ τὴν ἄλλη; Ὡσὰν ἡ μιὰ νὰ μὴν εἶναι συνέχεια τῆς ἄλλης.

Λάθος, λοιπόν, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν παρούσα ζωὴ. Ὁ Χριστιανισμὸς πάντοτε ἐνδιαφερόταν καὶ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὰ προβλήματά της. Ὁ ἀληθινὸς Χριστιανὸς δὲν ἀποκόπτεται ἀπὸ τὴ ζωὴ. Δὲν ζεῖ στὰ σύννεφα. Οὔτε ζεῖ μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Δὲν εἶναι αἰθεροβάμων οὔτε παράδοξος ἀκροβάτης ποὺ πασχίζει νὰ ἰσορροπήσει σὲ τεντωμένο σχοινί. Πατάει γερὰ στὴ γῆ, χωρὶς ποτὲ νὰ κάνει τὴ θέα τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ οὐρανὸς δὲν εἶναι γιὰ νὰ τὸν ἀποκόψει ἀπὸ τὴ γῆ. Εἶναι γιὰ νὰ τὸν ἐμπνέει καὶ νὰ καθοδηγεῖ τὴν πορεία του πάνω στὴ γῆ. Ὅπως ὅποτε γνωρίζει, πὼς τὸ εἰσιτήριο γιὰ τὸν οὐρανὸ βγαίνει στὴ γῆ. Τὸ οὐράνιο ὄχημα δὲν ἀπογειώνεται παρὰ μονάχα ἀπὸ γῆνιο διάδρομο. Ἄν ἀτενίζεις τὸν οὐρανὸ, χωρὶς νὰ κοιτάξεις καὶ τὴ γῆ, ἀστοχεῖς.

Ἀσφαλῶς ὁ Χριστιανὸς κοιτάζει ψηλά. Ἐπαναλαμβάνει μαζί μὲ τὸν ἱερὸ Ψαλμῶδο: «Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη, ὅθεν ἤξει ἡ βοήθειά μου. Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν» (Ψαλμὸς 120, 1-2). Ὁ οὐρανὸς εἶναι ἡ πηγὴ τῆς δυνάμεώς του. Εἶναι ἡ ἀκαταμάχητη ἐνίσχυση, γιὰ νὰ μὴ λυγίζει, γιὰ νὰ ἀντιμετωπίζει νικηφόρα ὅλες τὶς δυσκολίες, τὶς ἀντιξοότητες καὶ τοὺς πειρασμοὺς τῆς ζωῆς. Ὁ οὐρανὸς ἐπομένως δὲν τὸν κάνει φυγάδα ἀπὸ τὸ καθῆκον τῆς κάθε ἡμέρας, ρίψασπι ἀπὸ τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα καὶ προπάντων ἀπὸ τὸ χρέος τῆς ἀγάπης. Τὸν κάνει μαχητὴ, ἀκατάβλητο ἀγωνιστὴ, γιὰ τὴν «καθαίρεση τῶν ὀχυρωμάτων» τοῦ κακοῦ, γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀγάπης πάνω στὴ γῆ. Ἔτσι ἔχουμε τὸ θαῦμα τοῦ οὐράνιου ἀνθρώπου, ποὺ δημιουργεῖ ὁ Χριστὸς καὶ ὄχι τοῦ ἀπάνθρωπου ποὺ παράγει ἡ ἄρνηση τῶν πνευματικῶν ἀξιών.

Τὸν ἀδιάσπαστο αὐτὸ σύνδεσμο οὐρανοῦ καὶ γῆς, ποὺ ἀποτελεῖ βασικὴ ἀλήθεια τῆς πίστεώς μας, ἀλλὰ καὶ τὸ μυστικὸ τῆς πνευματικῆς ζωῆς, μᾶς παρουσιάζει ἡ φιλοσοφημένη χριστιανικὴ σκέψη: «Δὲν θὰ κατακτήσεις ποτὲ τὸν οὐρανὸ ἐδῶ κάτω. Μὰ ἀλίμονο ἂν πάψεις νὰ ὑψώνεις τὰ μάτια σου

στὸν οὐρανὸ. Ἀκόμα καὶ σ' ἐκείνον ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ πετάξει, δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ βυθίζεται στὴν ἄμμο. Οἱ Μάγοι δὲν ἔπιασαν ποτὲ μὲ τὰ χέρια τους τὸ ἄστρο ποὺ ὀδηγοῦσε τὰ βήματά τους. Τὸ ἀκολούθησαν ὅμως πιστὰ ἀνάμεσα σὲ παγίδες καὶ ἐρημιές καὶ εἰρωνεῖες. Καὶ τὸ ἄπιαστο ἄστρο τοὺς ὀδήγησε ὡς τὸ Θεὸ τοῦ οὐρανοῦ ποὺ ἦταν κρυμμένος κάτω ἐδῶ στὴ γῆ. Διότι ἡ γῆ δὲν παραδίδει τὰ μυστικά της παρὰ σ' ἐκείνον ποὺ ἔχει τὸ βλέμμα

στραμμένο στὸν οὐρανὸ. Γιατὶ θέλεις νὰ πιάσεις μὲ τὰ χέρια σου τὸ ἄστρο ποὺ δὲν ἄναψε παρὰ μονάχα, γιὰ νὰ σὲ ὀδηγήσει; Τίποτε ἄλλο δὲν ἔχεις νὰ κάνεις παρὰ νὰ τὸ ἀκολουθήσεις πιστὰ. Καὶ τότε θὰ βρεῖς τὸ ἰδανικὸ σου ἐνσαρκωμένο στὴν πραγματικότητα. Τὸ ἄστρο τοῦ οὐρανοῦ θὰ σὲ διδάξει τὴν ἀληθινὴ ἔννοια τῆς γῆς. Τὰ πιὸ σπουδαῖα πράγματα δὲν ἀναπτύσσονται παρὰ μονάχα πέραν τοῦ τάφου. Καὶ τὸ μικρὸ σπέρμα τοῦ τάφου. Καὶ τὸ μικρὸ σπέρμα τοὺς φυτρώνει μέσα στὴν καρδιά μας. Τίποτε ὅμως δὲν ἀνθίζει στὸν οὐρανὸ ποὺ δὲν ἔχει σπαρεῖ ἐδῶ στὴ γῆ».

Θαυμαστή, ἀλήθεια, ἡ σύζευξη οὐρανοῦ καὶ γῆς. Καμιὰ ἀντίθεση. Δὲν διαγράφεις τὸν οὐρανὸ, γιατί ὑπάρχει ἡ γῆ. Οὔτε πάλι διαγράφεις τὴ γῆ, ἐπειδὴ καλεῖσαι στὸν οὐρανὸ. Εἴμαστε πολῖτες τῆς γῆς καὶ πολῖτες τοῦ οὐρανοῦ. Ἀγωνιζόμαστε στὴ γῆ καὶ καιρόμαστε γιατί «τὰ ὀνόματά μας ἔχουν γραφῆ στὸν οὐρανὸ». Ἄν ὅμως δὲν ἀγωνιζόμαστε «τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως» στὴ γῆ, κινδυνεύουμε νὰ διαγραφοῦμε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Συγκλονιστικὴ εἶναι ἡ διατύπωση: «Τίποτε δὲν ἀνθίζει στὸν οὐρανὸ ποὺ δὲν ἔχει σπαρεῖ ἐδῶ στὴ γῆ». Ἄν λησμονήσουμε ὅτι εἴμαστε ἐδῶ στὴ γῆ, γιὰ νὰ ἀσκοῦμε τὴν ἀρετὴ καὶ προπάντων τὴν ἀγάπη, γιὰ νὰ εἴμαστε «φῶς τοῦ κόσμου», ἂν λησμονήσουμε, ὅτι ἔχουμε χρέος νὰ ὀδηγήσουμε καὶ ἄλλους στὴ χαρὰ τοῦ οὐρανοῦ, τότε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ μᾶς λησμονήσει καὶ ὁ οὐρανός.

***Τὸ ἄστρο τοῦ οὐρανοῦ
θὰ σὲ διδάξει τὴν ἀληθινὴ
ἔννοια τῆς γῆς. Τὰ
πιὸ σπουδαῖα πράγματα
δὲν ἀναπτύσσονται παρὰ
μονάχα πέραν τοῦ τάφου.
Καὶ τὸ μικρὸ σπέρμα
τοὺς φυτρώνει μέσα
στὴν καρδιά μας. Τίποτε
ὅμως δὲν ἀνθίζει στὸν
οὐρανὸ ποὺ δὲν ἔχει
σπαρεῖ ἐδῶ στὴ γῆ***

Ἀδελφοί, ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἀλα-

τι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστω ἀποκρίνεσθαι. Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικός ὁ ἀγαπητὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ, ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὃς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι τὰ ὧδε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, -περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς· ἂν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν,- καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουστὸς, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Γ' ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. 1' 16-21
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Κολ. 5' 5-11, 14-18

παρηγορία. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προ-

σευχαῖς, ἵνα στήτε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ· μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν Ἰεραπόλει. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκάς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. Ἀσπάσασθαι τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν· καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέῳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα ὑμεῖς ἀναγνῶτε. Καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ· βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν· ἀμήν».

Ο ΔΗΜΑΣ

«Ἀσπάζεται ὑμᾶς... καὶ Δημᾶς».

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς του πρὸς τοὺς Κολασσαεῖς τοὺς στέλνει καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς μερικῶν ἄλλων. Εἶναι οἱ συνεργάτες του: Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός του, Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Βαρνάβα, Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουστὸς, ὁ Ἐπαφρᾶς, ὁ Λουκάς ὁ ἀγαπητὸς καὶ ὁ Δημᾶς.

Αὐτοὶ ἦταν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς συναγωνιστὲς τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν. Ἀνῆκαν στὸν στενὸ κύκλο τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ ἦταν ξεχωριστὰ στελέχη τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας.

Ζώντας καὶ δουλεύοντας γιὰ τὸν Χριστὸ κοντὰ στὸν «Πρῶτο μετὰ τὸν Ἐνα», δέχονταν ἐξαιρετικὰ δυνατὴ ἐπίδραση καὶ μέρα μετὰ τὴν μέρα γίνονταν φλογερότεροι ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου. Μόρφωναν μέσα τους τὸν Χριστὸ, ἀγωνίζονταν νὰ ξεριζώσουν τὰ πάθη τους. Καὶ συγχρόνως μὲ ζῆλο καὶ ὄρεξη ζητοῦσαν μὲ κάθε μέσο νὰ διαδώσουν τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου καὶ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Ἡ πορεία τῆς ζωῆς τῶν συνεργατῶν τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου ἦταν μιὰ πορεία δύσκολη: Ἀπαιτοῦσε συνεχῆ προσπάθεια, ἀνανέωση τῶν πνευματικῶν τους δυνάμεων, ἀναζωογόνηση τοῦ ζήλου τους, ἀδιάκοπη πορεία πρὸς τὰ ἐμπρός.

Καὶ ἦταν ἡ πορεία τους δύσκολη, γιατί ζοῦσαν σὲ ἐχθρικό, κατὰ κανόνα, περιβάλλον, ἀνάμεσα σὲ εἰδωλόλατρες, σὲ ποικίλους πειρασμούς καὶ συνεχεῖς ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ. Ἦταν τὰ πρῶτα χρόνια, ποὺ ἀκουγόταν τὸ μήνυμα τῆς Ἀλήθειας μέσα σ' ἓναν κόσμον, ποὺ ἦταν βυθισμένος στὸ σκοτάδι καὶ στὴν ἀγνοία.

Ἀλλὰ μήπως καὶ μεῖς σήμερα ποὺ γνωρίσαμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ δὲν καλούμαστε σὲ μιὰ παρόμοια δύσκολη πνευματικὴ πορεία; Καὶ μεῖς σήμερα, ἂν θέλουμε νὰ εἴμαστε κατὰ κάποιο βαθμὸν συνεργάτες στὸ μεγάλο ἱεραποστολικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας, δὲν θὰ συναντήσουμε τόσο ἀπὸ τὸν κατώτερο ἑαυτὸ μας, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ νεοειδωλολατρικό μας περιβάλλον ἐμπόδια καὶ δυσκολίες;

Καὶ γιὰ νὰ συνεχίσουμε τὴν πορεία μας -γιὰ νὰ τὴν συνεχίσουμε μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μας- μᾶς χρειάζεται συνεχὴς ἀγώνας, διαρκὴς ἀνανέωση τῶν πνευματικῶν μας δυνάμεων, θερμὴ προσευχὴ καὶ ἀδιάκοπη ἐπαφὴ μὲ τὴν πηγὴ τῆς Δυνάμεως, τὸν Κύριο Ἰησοῦ.

Γιὰ νὰ συνεχίσουμε καὶ νὰ μὴ μᾶς συμβεῖ ὅ,τι συνέβει σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς συνεργάτες τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τὸν ὁποῖο σήμερα ἀναφέρει ὁ μεγάλος διδάσκαλος. Πρόκειται γιὰ τὸν Δημᾶ.

Ὁ Δημᾶς, τὸν ὁποῖο εἶδαμε μεταξὺ τῶν στενῶν συνεργατῶν τοῦ ἀποστόλου Παύλου, δὲν θὰ συνεχίσει τὴν πνευματικὴ του πορεία. Παρ' ὅλα τὰ πνευματικὰ του ἐφόδια, παρόμοια καὶ μὲ τῶν ἄλλων συνεργατῶν, αὐτὸς θὰ ξεχωρίσει, θὰ ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὴν τιμητικὴ αὐτὴ παράταξη. Ἔτσι σὲ λίγο καιρὸ ὁ ἀπόστολος Παῦλος σὲ μιὰ ἄλλη ἐπιστολή, στὴν Β' πρὸς Τιμόθεο (8' 10), θὰ γράψῃ τὰ φοβερὰ αὐτὰ λόγια: «**Δημᾶς μὲ ἐγκατέλιπεν, ἀγαπῆσας τὸν νῦν αἰῶνα**». Ὁ στρατιώτης ἔγινε λιποτάκτης. Ὁ μαθητὴς ἀρνῆτης.

Ὁ Δημᾶς ἄλλαξε μιὰ ἀγάπη μὲ μιὰν ἄλλη ἀγάπη. Ἡ καρδιά του εἶχε μάθει νὰ ἀγαπᾷ μὲ φλόγα ὅσο βρισκόταν στὴν Ἐκκλησία. Καὶ τώρα μὲ τὴν ἴδια ὀρμὴ στρέφει τὴν ἀγάπη του σ' αὐτὰ, ποὺ θεωροῦσε πρὶν ἀπὸ λίγο «**σκύβαλα**». «**Δημᾶς μὲ ἐγκατέλιπεν, ἀγαπῆσας τὸν νῦν αἰῶνα**». Ἀγάπησε τὰ φθαρτὰ, τὰ πρόσκαιρα καὶ ἀρνῆθηκε τὰ ὑπεργήινα, τὰ θεϊκὰ, τὰ αἰώνια.

Δὲν εἶναι ὁ Δημᾶς μοναδικὸ καὶ ἀνεπανάληπτο παράδειγμα. Ἄνοιξε ἓνα δρόμο, ποὺ καὶ ἄλλοι ἀκολούθησαν. Καὶ δὲν εἶναι λίγοι δυστυχῶς, ὅσοι ὡς τὴν ἐποχὴ μας καὶ στοὺς καιροὺς μας, ἐγκαταλείπουν τὸν Χριστὸ καὶ ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία χάριν τοῦ «κόσμου». Ἐνῶ ἓνα μικρότερο ἢ μεγαλύτερο χρονικὸ διάστημα μένουν συνδεδεμένοι μὲ τὸν Κύριο διὰ τῶν Μυστηρίων, ἔρχεται ὥρα ποὺ ἀπότομα ἢ βαθμιαία ἡ καρδιά τους ἀποσπᾶται ἀπὸ τὴν Ἀλήθεια καὶ παραδίδουν τὴν ἀγάπη τους στὰ καθημερινά: στὰ πλοῦτη καὶ στὰ μεγαλεῖα, στὴν ἀμαρτία καὶ στὴν ἀσωτεία.

Οἱ ἀφορμὲς πολυποικίλες καὶ πολὺμορφες... Τόσο τὸ κακὸ ποὺ φωλιάζει μέσα τους -ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος- ὅσο καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς ἐποχῆς μας, ἀτμόσφαιρα ἀντιπνευματικὴ, ἀντιθρησκευτικὴ, ἀτμόσφαιρα ἀθεΐας καὶ ὕλισμου, σπρώχνουν ὅσους δὲν ἔχουν βαθιὲς ρίζες νὰ ἐγκαταλείπουν τὴν «πρῶτην ἀγάπην», νὰ φεύγουν μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό, ποὺ γνώρισαν καὶ νὰ δουλεύουνται στὰ «ξόανα» τοῦ περιφήμου 21ου αἰῶνα μας. Ἀπὸ θερμοὶ πιστοὶ -καὶ κήρυκες μερικὲς φορὲς τῆς θείας Ἀλήθειας- νὰ γίνονται ἀρνῆτὲς τῆς θείας Ἀποκαλύψεως.

Ἀδελφοί, εἰδότες ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἔαν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς

Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεῦσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ. Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ, ἄρα Χριστὸς ἁμαρτίας διά-

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΤ' ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΛΟΥΚ. ν' 27-39
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΓΑΛ. β' 16-20

κονος; μὴ γένοιτο. Εἰ γὰρ ἂ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνίστημι. Ἐγὼ γὰρ διὰ

νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῆ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΖΩΗ ΣΑΡΚΙΚΗ - ΖΩΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ

«Ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ».

Ἡ ζωὴ εἶναι ἓνα γενικὸ φαινόμενο στὸν πλανήτη μας. Τὴν συναντοῦμε παντοῦ. Γιὰ τὸν ἄνθρωπο ὅμως δὲν εἶναι ἀρκετὸ τὸ ὅτι ζεῖ, ὅπως συμβαίνει μὲ κάθε ζωντανὸ ὄργανισμὸ. Γι' αὐτὸν σημασία ἔχει τὸ πῶς ζεῖ. Γιατὶ ἐκεῖνο, ποῦ τοῦ δίνει ἀξία καὶ τὸν κάνει πραγματικὸ βασιλιὰ τῆς κτίσεως εἶναι ὁ τρόπος τῆς ζωῆς του, ποῦ τὸν ξεχωρίζει ἀπὸ ὁλόκληρη τὴν ὕλική δημιουργία.

Γιὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ θέμα μᾶς μιλάει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴ σημερινὴ ἀποστολικὴ περικοπή. Μᾶς βοηθάει νὰ κάνουμε ἓναν ἔλεγχο καὶ μία ἀξιολόγησι τῆς ζωῆς μας.

ΖΩΗ «ΕΝ ΣΑΡΚΙ» - ΣΑΡΚΙΚΗ

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος χρησιμοποιεῖ τὴ φράσι «ζῶ ἐν σαρκί», γιὰ νὰ χαρακτηρίσει τὴ ζωὴ, ποῦ κάνει ὁ ἄνθρωπος στὸν κόσμῳ αὐτό. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἓνα ἄσαρκο, ἀσώματο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶναι μόνον πνεῦμα, ὅπως οἱ ἅγιοι ἄγγελοι. Ὁ ἄνθρωπος πλαστῆκε ἀπὸ τὸν Δημιουργὸ μὲ πνεῦμα καὶ σῶμα. Καὶ ἡ ζωὴ του στὸν κόσμῳ αὐτὸν εἶναι ζωὴ «ἐν σαρκί», δηλαδὴ ζωὴ, ποῦ ἐκδηλώνεται καὶ ἐκφράζεται μὲ τὸ σῶμα. Μὲ τὴν ἔννοια αὐτὴ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς ζοῦν «ἐν σαρκί».

Τὸ κακὸ ὅμως εἶναι ὅτι πολλοὶ ταυτίζουν τὴν «ἐν σαρκί» ζωὴ μὲ τὴν σαρκική. Ρυθμίζουν δηλαδὴ τὴ ζωὴ τους σύμφωνα μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς διεφθαρμένης φύσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὄχι σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιταγὴ τοῦ πνεύματος τοῦ καὶ τὸ ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ἡ «ἐν σαρκί» ζωὴ γίνεται γι' αὐτοὺς «κατὰ σάρκα» ζωὴ, ὅπως χαρακτηρίζει πάλι ὁ ἴδιος Ἀπόστολος τὴν σαρκική, ἀντιπνευματικὴ καὶ ἁμαρτωλὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ αὐτὸ εἶναι κάτι, ποῦ χρειάζεται ἰδιαίτερη προσοχή.

Δὲν εἶναι ἀσφαλῶς κακὸ νὰ ἱκανοποιῶμε τὶς ἀδιάβλητες ὕλικές ἀνάγκες, ὅπως π.χ. τῆς διατροφῆς, ἐνδύσεως καὶ κατοικίας. Κακὸ εἶναι νὰ ζοῦμε γιὰ νὰ τρώμε καὶ νὰ ἔχουμε σὰν μόνιμο σύνθημά μας τό: «φάγωμεν, πίωμεν, αὐριον γὰρ ἀποθνήσκωμεν!» Ἄμαρτία εἶναι νὰ μὴν ἀρκοῦμαστε σὲ ὅσα μᾶς χρειάζονται, ἀλλὰ νὰ ἀναζητοῦμε τὴ ζωὴ τῆς σπατάλης, τῆς πολυτέλειας καὶ τῆς κλιδῆς. Δὲν εἶναι κακὸ νὰ βλέπουμε μὲ τὰ μάτια μας τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτίσματα τοῦ Θεοῦ. Ἄμαρτία εἶναι νὰ χρησιμοποιῶμε τὰ μάτια μας «πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι» (Ματθ. ε' 28), γιὰ τὴν ἐπιθυμία τῆς σαρκός. Δὲν εἶναι κακὸ νὰ μιλάμε μὲ τὸ στόμα μας. Εἶναι ὅμως ἁμαρτία νὰ χρησιμοποιῶμε τὴ γλῶσσα μας, γιὰ νὰ συκοφαντοῦμε, νὰ βρίζουμε καὶ νὰ βλασφημοῦμε. Καὶ αὐτὰ τὰ ἔνστικτα ἀκόμη δὲν εἶναι καθ' ἑαυτὰ

κακά. Τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως π.χ. ἔχει σκοπὸ τὴν προφύλαξη καὶ τὴν διατήρησι τῆς ζωῆς. Τὸ γενετήσιο, τὴν διαιώνισι τῆς ζωῆς μέσα στὰ ἱερὰ πλαίσια τοῦ γάμου. Ὅταν ὅμως ὁ ἄνθρωπος τὰ χρησιμοποιεῖ γιὰ ἄλλους σκοποὺς, τότε βυθίζεται σὲ μιὰ ζωὴ ἀδικίας, ἐκμεταλλεύσεως, ἐγκλήματος καὶ ἀνηθικότητος. Αὐτὴ εἶναι ἡ σαρκικὴ ζωὴ, τὴν ὁποία χαρακτηρίζει, ὅπως γράφει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, «ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου». Ἡ ζωὴ αὐτὴ δὲν ἔχει καμιά σχέση μὲ τὸν Θεό: «οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς» (Α' Ἰωάν. β' 16).

Παρ' ὅλα ὅμως αὐτὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξει

ΖΩΗ «ΕΝ ΣΑΡΚΙ» - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ

Ὁ Ἀπόστολος συνεχίζει καὶ δηλώνει ὅτι τὴν «ἐν σαρκί» ζωὴ του ζεῖ «ἐν πίστει», ὄχι δηλαδὴ σύμφωνα μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς σαρκός, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιταγές τῆς πίστεως. Ἡ πίστις εἶναι τὸ νέο στοιχεῖο, ὁ νέος παράγοντας, ποῦ μπαίνει στὴν «ἐν σαρκί» ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν μεταμορφώνει. Τὴν κάνει πνευματικὴ. Ἔτσι ὁ πιστὸς ἄνθρωπος ζεῖ μὲν «ἐν σαρκί», ὄχι ὅμως σαρκική, ἀλλὰ πνευματικὴ ζωὴ. Ἡ ζωὴ του ρυθμίζεται ὄχι ἀπὸ τὴν σάρκα, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ πνεῦμα του, ποῦ τὸ φωτίζει καὶ καθοδηγεῖ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὴ τὴν ζωὴ ἔζησαν οἱ πιστοί, οἱ Χριστιανοὶ διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Ζοῦσαν στὸν ἴδιο πλανήτη, στὶς ἴδιες χώρες, στὶς ἴδιες πόλεις μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Τὴν ἴδια σάρκα εἶχαν, τὶς ἴδιες ἀνάγκες. Ζοῦσαν ὅμως διαφορετικὴ ζωὴ. Ζοῦσαν «ἐν σαρκί», ὄχι ὅμως «κατὰ σάρκα». Πολὺ ὥραϊα περιγράφει τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἡ ἀρχαία (β' αἰῶνος) πρὸς Διόγνητον ἐπιστολή: «Οἱ Χριστιανοί - γράφει - δὲν διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους οὔτε στὴ γλῶσσα οὔτε στὰ ἔθιμα οὔτε κατοικοῦν σὲ ἰδιαίτερες πόλεις... ἀλλὰ διαμένουν καὶ σὲ ἑλληνικὲς καὶ σὲ βάρβαρες πόλεις, ἀκολουθοῦν τὰ ἐγχώρια ἔθιμα καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐνδύμα καὶ τὴν τροφή... ἔρχονται εἰς γάμον, ὅπως ὅλοι, τεκνογονοῦν, ἀλλὰ δὲν πετοῦν στοὺς δρόμους τὰ παιδιά τους. Ἐν σαρκί τυχάνουσι, ἀλλ' οὐ κατὰ σάρκα ζῶσι. Ἐπὶ γῆς διατρίβουσι, ἀλλ' ἐν οὐρανῷ πολιτεοῦνται».

Αὐτὴ τὴ ζωὴ καλοῦνται νὰ ζοῦν καὶ οἱ σημερινοὶ πιστοί. Νὰ διαφέρουν ἀπὸ τοὺς μὴ πιστοὺς στὸν τρόπο τῆς ζωῆς. Νὰ εἶναι οἱ «ἀνακαινούμενοι» ἄνθρωποι, ἐλευθερωμένοι ἀπὸ τὶς ἐπιθυμίες τῆς σαρκός. Ἄνθρωποι πνευματικοί, ποῦ θὰ ρυθμίζουν τὴ ζωὴ τους σύμφωνα μὲ τὴν ὁμολογία τοῦ Ἀποστόλου: «Ἐν σαρκί περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατεύομεθα» (Β' Κορινθ. ι' 3).

«Ο χαρακτήρας... στο σκοτάδι»

Εΐπαν πώς «ὁ ἀληθινὸς χαρακτήρας τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται στὸ σκοτάδι». Μέχρι τώρα ξέραμε, πώς τὸ σκοτάδι κρύβει. Δὲν φανερώνει. Στὸ σκοτάδι πᾶς νὰ κρυφτεῖς, ὄχι νὰ φανερωθεῖς. Πῶς, λοιπόν, ὁ χαρακτήρας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι δυνατὸν νὰ φανερώνεται, νὰ ἀποκαλύπτεται στὸ σκοτάδι; Νὰ τὸ ἐρώτημα.

Καὶ ὅμως. Ὁ πραγματικὸς χαρακτήρας τοῦ ἀνθρώπου παρουσιάζεται στὸ σκοτάδι. Ὅταν, δηλαδή, ὁ ἄνθρωπος εἶναι μόνος. Μόνος μὲ τὸν ἑαυτό του. Ὅταν κανεὶς δὲν τὸν βλέπει. Ὅταν ξέρει πῶς αὐτὸ ποὺ κάνει δὲν θὰ τὸ μάθουν ἄλλοι. Πῶς φέρεται τότε; Τί λέει; Τώρα δὲν μὲ βλέπει κανένας; Κανένας δὲν θὰ μὲ πάρει εἴδηση;

Ποιὸ εἶναι αὐτὸ τὸ σκοτάδι; «Σκοτάδι» εἶναι ὅταν θὰ βρεῖς χαμένα ἢ ξεχασμένα χρήματα καὶ τὰ κρατήσεις γιατί κανένας δὲν σὲ βλέπει. «Σκοτάδι» ὅταν σὲ προσκαλοῦν ἢ σὲ προκαλοῦν νὰ κάνεις κάτι ἄσχημο, κάτι ἁμαρτωλό, μὲ τὴ δικαιολογία: Μὴ φοβᾶσαι. Κανένας δὲν σὲ βλέπει. «Σκοτάδι» εἶναι ὅταν σκέπτεσαι νὰ πεις ἕνα ψέμα, νὰ ἐξαπατήσεις κάποιον, ἀφοῦ ἔτσι κι ἄλλιῶς κανένας δὲν πρόκειται νὰ τὸ μάθει. «Σκοτάδι» ὅταν αὐτὸ ποὺ σκέπτεσαι καὶ ἐπιθυμεῖς καὶ βλέπεις, δὲν ἀντέχει στὸ φῶς τῆς δημοσιότητας, γιατί εἶναι ἔνοχο.

Λοιπόν, στὶς περιπτώσεις αὐτὲς καὶ σὲ τόσες ἄλλες, τί κάνουμε; Ὑποχωροῦμε στὸν πειρασμό; Ὑποκύπτουμε στὴν ἀδυναμία μας; Δὲν φοβόμαστε, γιατί κανένας δὲν μᾶς βλέπει; Ἡ ἀντιστεκόμαστε; Τί θὰ πεῖ δὲ μὲ βλέπει κανένας; Πρέπει νὰ φέρομαι ἔτσι, ὅπως πρέπει, εἴτε μὲ βλέπουν εἴτε δὲ μὲ βλέπουν. Πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸ τί θὰ ποῦν ἢ τί θὰ σκεφθοῦν γιὰ μένα οἱ ἄλλοι, εἶναι τί θὰ πεῖ καὶ τί θὰ σκεφθεῖ γιὰ μένα ὁ Θεός. Πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸ νὰ εἶμαι τίμιος μὲ τοὺς ἄλλους, μὲ ἐνδιαφέρει νὰ εἶμαι τίμιος μὲ τὸν ἑαυτό μου καὶ μὲ τὸν Θεό. Δὲν μὲ βλέπουν οἱ

ἄλλοι; Τί σημασία ἔχει; Ὁ ἑαυτός μου δὲν μὲ βλέπει; Τοὺς ἄλλους τοὺς ξεγελάω. Τὸν ἑαυτό μου, τὴ συνειδησή μου, μπορῶ νὰ τοὺς ξεγελάσω; Ἀλίμονό μου, ἂν ἀρχίσω νὰ ξεγελάω τὸν ἑαυτό μου. Νὰ ἐξαπατῶ τὴ συνειδησή μου. Τότε τί μένει; Αὐτὴ θὰ ἦταν ἡ πιὸ μεγάλη ἀπάτη ποὺ θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ γίνει. Δὲν μὲ βλέπουν οἱ ἄλλοι. Ξεγελάω, ἔστω καὶ τὸν ἑαυτό μου. Ἀλλὰ τὸν Θεό; Αὐτὸν μπορῶ νὰ τὸν ξεγελάσω; Μπορῶ νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὸ ἄγρυπνο βλέμμα Του;

Ὁ θεόπνευστος λόγος τοῦ Θεοῦ, μὲ τρόπο παραστατικό, παρουσιάζει τὸν ἄφρονα ποὺ νομίζει πῶς μπορεῖ νὰ καλύψει τὴν παρανομία του στὸ σκοτάδι: **«Ἄνθρωπος ποὺ μολύνει τὴ συζυγική του κλίνη, λέει μέσα του: Ποιὸς μὲ βλέπει ὅταν ἁμαρτάνω; Σκοτάδι ὑπάρχει ὀλόγυρά μου καὶ οἱ τοῖχοι μὲ καλύπτουν. Κανένας δὲ μὲ βλέπει. Τί νὰ φοβηθῶ; Ὁ ὕψιστος δὲν θὰ θυμηθεῖ τὶς ἁμαρτίες μου. Τὸ μόνο ποὺ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς φοβάται εἶναι οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ξμαθε ὅμως ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κυρίου εἶναι ἀπειροπλάσια φωτεινότεροι ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἐποπεύουν καὶ παρατηροῦν ὅλους τοὺς δρόμους τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔχουν γνώση ὅλων τῶν ἁμαρτιῶν, τὶς ὁποῖες καὶ στὰ πιὸ ἀπόκρυφα μέρη διαπράττουν οἱ ἄνθρωποι.»** (Σοφία Σειράχ κγ' 18).

Θὰ ἀξίζε νὰ θυμηθοῦμε ἐδῶ τὸ γενναῖο ἐκεῖνο παλικάρι τὸν σῶφρονα Ἰωσήφ. Ἀπὸ τὶς πιὸ ὠραίες μορφές. Συνδυάζει χάρη καὶ δύναμη. Θέληση γρανιτένια. Φρόνημα ρωμαλέο. Στὸ πρόσωπό του συγκεντρώνονται ὅλες οἱ ἀνταύγειες τῆς ἀγνότητας. Ὀλόκληρη ἡ ζωὴ του μιὰ συγκλονιστικὴ περιπέτεια. Γνωστὴ ἢ συγκινητικὴ ἱστορία του. Κάθε σελίδα τῆς ἑνας σκληρὸς ἀγώνας, ἀλλὰ καὶ ἕνας θρίαμβος. Δυνατὸς ὁ πειρασμὸς ποὺ τὸν προκαλοῦσε ἐπίμονα. Ἀδιάκοπα τὸ «σκοτάδι» τοῦ ἔλεγε: Εἴσαι ἀσφαλής. Κίνδυνος δὲν ὑπάρχει. Κανένας δὲν θὰ μᾶς δεῖ. Ὑπάρχει σκοτάδι, πολὺ σκοτάδι. Τίποτα δὲν ἔχεις νὰ φοβηθεῖς. Καὶ ἔχεις τόσα νὰ ἀπολαύσεις, τόσα νὰ χαρεῖς.

Καὶ ἐκεῖνος, πῶς σκέπτεται; Πῶς ἀντιμετωπίζει τὸν προκλητικὸ καὶ ἀνυποχώρητο πειρασμό; Μὲ γενναιότητα. Οὔτε σπιθαμὴ δὲν παραχωρεῖ ἀπὸ τὸ ἱερὸ ἔδαφος τῆς ψυχῆς του. Στὸ σκοτάδι ὁ Ἰωσήφ δείχνει τὸν ἀληθινὸ χαρακτήρα του. Τὸ σκοτάδι φανερώνει τὴ μεγάλη του ἀξία. Τὸ μυστικὸ του; Ἡ ζωντανὴ παρουσία τοῦ Θεοῦ. **«Πῶς νὰ κάνω κάτι πονηρὸ καὶ νὰ ἁμαρτήσω μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ;»** Τὴν ὥρα αὐτὴ δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν οἱ ἄνθρωποι. Μονάχα ὁ Θεὸς ποὺ τὸν βλέπει καὶ περιμένει τὸ γενναῖο «ὄχι» στὸν πειρασμό. Καὶ τὸ βροντοφώναξε. Κι ἔτσι ἔδειξε στὸ σκοτάδι τὸν δυνατὸ χαρακτήρα του.

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

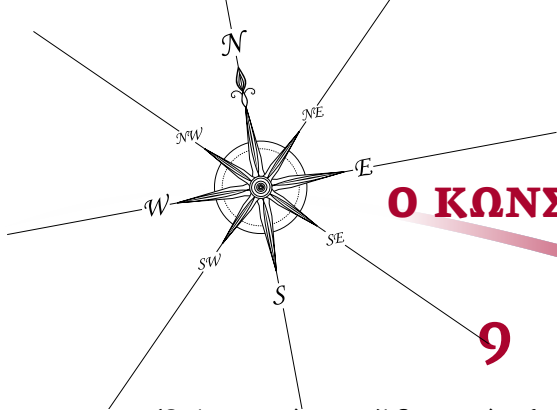
Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΣΤ΄

(1775 - 1821)

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἀδριανούπολης ἀποφασίζει τελικὰ τὸν θάνατο τοῦ πολυσέβαστου Πατριάρχου. Καλεῖ τὸν τσαούμπαση καὶ τοῦ λέει:

—Πάρε τὸ ἄτι σου μὲ τὸ χρυσοκέντητο σαμάρη καὶ τράβα μὲ συνοδεία στὴν Ἐπισκοπή. Ἐκεῖ εἶναι ὁ Πατριάρχης. Πές του ὅτι τὸν θέλω γιὰ μιὰ ἐπίγουσα δουλειά. Κοίταξε καλὰ νὰ τοῦ ἀποδώσεις ἰδιαίτερες τιμές.

Ὁ τσαούμπασης ἔκανε ὅπως τοῦ εἶπε τὸ ἀφεντικό του. Πῆρε τὸ ἄλογο τοῦ Διοικητῆ καὶ μὲ συνοδεία τράβηξε στὴν Ἐπισκοπή. Ὁ Πατριάρχης σὰν ἄκουσε τὴν πρόσκληση, ἔπεσε σὲ συλλογή. Κάτι τοῦ ἔλεγε ὅτι οἱ δῆθεν ἐπείγουσες δουλειές ἦταν καμουφλάρωμα τοῦ θανάτου, ποὺ τὸν περίμενε. Νὰ δεχθεῖ ἢ νὰ μὴ δεχθεῖ λοιπὸν τὴν πρόσκληση; Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν τὴν δεχόταν τί θὰ ἔβγαине; Ἄν ἤθελε νὰ φύγει γιὰ νὰ γλιτώσει, θὰ μπορούσε νὰ εἶχε φύγει ἀπὸ καιρὸ. Θὰ μπορούσε νὰ εἶχε ἐγκαταλείψει τοὺς συμπατριώτες του καὶ τὴν πόλη ποὺ γεννήθηκε. Αὐτὸς ὅμως ἤθελε νὰ μείνει κοντὰ στὰ σκλαβωμένα του τ' ἀδέλφια. Γιὰ τὸν ἑαυτὸ του δὲν νιαζόταν. Μιὰ ἦταν ἡ ἀπόφασή του: νὰ δώσει καὶ τὴ ζωὴ του στὸ βωμὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Πατρίδας!

Μὲ τέτοιες σκέψεις ὁ Πατριάρχης ἀφήνει τὴν Ἀρχιεπισκοπή, στὴν ὁποία χρόνια ὑπηρέτησε τὸν λαό, καὶ τραβάει γιὰ τὸ τουρκικὸ διοικητήριον. Σε λίγο ἔξω στὸ πλακόστρωτο τοῦ τουρκικοῦ Διοικητηρίου ἀκούγονται τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου, ποὺ φέρνει τὸν Πατριάρχη. Τὸ ἄτι σταματᾷ μπρὸς στὴν πόρτα. Ὁ Κύριλλος ξεπεζεύει, ἀνεβαίνει στὸ σαράϊ καὶ πηγαίνει κατ' εὐθεῖαν στὴν αἴθουσα, ὅπου, συνήθως συναντοῦσε τὸν Διοικητῆ. Μπαίνει μέσα καὶ βλέπει τὸν Τοῦρκο νὰ ἔχει ἄλλου γυρισμένο τὸ πρόσωπο. Τότε νιώθει ὅτι δὲν ἔπεσε ἔξω στὶς ὑποψίες του. Καὶ ἀντὶ νὰ τοῦ δώσει θάρρος ὁ ἡγεμόνας, δίνει αὐτὸς θάρρος στὸν Τοῦρκο, μ' αὐτὰ τὰ ὑπέροχα λόγια:

—Ἐχε θάρρος, ἡγεμόνα, τοῦ λέει, ὅλοι μιὰ μέρα θὰ πεθάνουμε. Ἄς γίνει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Τοῦρκος, μπρὸς στὸ ὑπέροχο αὐτὸ θάρρος τοῦ Ἑλληνα Ἱεράρχου, συγκινεῖται καὶ προσπαθεῖ νὰ δικαιολογηθεῖ.

—Πίστεψέ με, ἔκανα ὅτι μπορούσα...

Ἔστερα ἀπὸ τὸ διάλογο αὐτὸ οἱ δυὸ ἄνδρες κάθονται στὰ χαμπλὰ ντιβάνια. Περνοῦν λίγες στιγμὲς χωρὶς ν' ἀνταλλάξουν λέξη μεταξύ τους. Ὁ Τοῦρκος ἔχει γύρει τὸ κεφάλι καὶ παίζει ἀργά-ἀργὰ τὸ κομπολόϊ του. Ὁ Πατριάρχης μὲ τὰ μάτια στραμμένα πρὸς τὸν οὐρανὸ, προσεύχεται. Βαθιὰ σιωπὴ ἀπλώνεται μέσα στὸ μεγάλο δωμάτιο τοῦ τουρκικοῦ διοικητηρίου. Εἶναι ἡ σιγὴ τοῦ θανάτου. Ἔνας μελλοθάνατος εἶναι ἐκεῖ!

Κάποια στιγμὴ ὁ Τοῦρκος διακόπτει τὴ σιωπὴ καὶ ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸν Πατριάρχη τοῦ λέει:

—Τὶς μέρες αὐτὲς πολλὲς συμφορὲς βρῆκαν τὸ ἔθνος σας...

Ὁ Πατριάρχης τὸν κοιτάζει ἀτάραχος, ἔτοιμος γιὰ ἄλλη μιὰ φορά, μέσα σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας, νὰ διακηρύξει τὴν ὑποταγὴ του στὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ.

—**«Οὕτως πύδὸκπσεν ὁ Κύριος»**, ἦταν οἱ ὑπέροχες λέξεις, ποὺ ἀπάντησε ὁ Κύριλλος στὸν Τοῦρκο ἡγεμόνα.

Καὶ ἀμέσως πάλι ἡ ἴδια βαριὰ σιωπὴ ἀγκαλιάζει καὶ τοὺς δύο. Ὁ Τοῦρκος προσφέρει καφὲ στὸν μελλοθάνατο, προσπαθώντας ν' ἀρθρώσει μερικὲς φιλοφρονήσεις. Μάταια. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι τόσο βαριὰ τὶς τραγικὲς αὐτὲς στιγμὲς, ποὺ κάθε λέξη σβῆνει στὰ χεῖλη του. Ὁ Πατριάρχης πίνει τὸν τελευταῖο του καφὲ καὶ κατόπιν ζητᾷ τὴν ἄδεια νὰ φύγει. Χαιρετᾷ καὶ ἀργά-ἀργὰ κατεβαίνει στὸ δρόμο. Μπρὸς στὸ Διοικητήριον εἶναι τὸ ἴδιο χρυσοστόλιστο ἄλογο, ποὺ πρὶν λίγο τὸν εἶχε φέρει ἀπὸ τὴ Μητρόπολη καὶ οἱ ἴδιοι στρατιῶτες, ποὺ τὸν εἶχαν συνοδεύσει. Ἀνεβαίνει στὸ ἄλογο καὶ πᾶνε πρὸς τὴν τουρκικὴ ἀγορὰ.

Στὸ δρόμο ὁ Πατριάρχης χάνει τὶς δυνάμεις του. Ζαλίζεται. Τὸ κεφάλι του γέρνει μπρὸς. Χάνει τὴν ἰσορροπία του. Οἱ στρατιῶτες τὸν κατεβάζουν καὶ τὸν ἀκουμποῦν μέσα σ' ἓνα ἐμπορικὸ, ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντά. Οἱ Ἑλληνες ἀπὸ τὰ δίπλα σπίτια, ποὺ εἶδαν τὴν σκηνή, μαζεύονται γύρω του. Τοῦ φέρνουν νερό, ἄλλος ἓνα πιετό, κάποιος ἓνα μαξιλάρι νὰ ἀκουμπήσει τὸ κεφάλι του. Οἱ Τοῦρκοι στὸ μεταξύ παίρνουν τὸ ἄλογο καὶ χωρὶς νὰ πῶν λέξη, φεύγουν. Ὁ Πατριάρχης συνέρχεται καὶ ρίχνει τὸ στοργικὸ του βλέμμα πάνω στὰ σκλαβωμένα του παιδιὰ, ποὺ τὸν ἔχουν περικυκλώσει καὶ τὸν περιποιοῦνται. Κι αὐτὰ μὲ ἀγάπη σκύβουν καὶ τὸ χέρι τοῦ φιλοῦν.

Σὲ λίγη ὥρα ἔξω στὸ καλντερίμι ἀκούγεται ποδοβολητό. Ὀπλισμένοι Γενίτσαροι μπαίνουν μέσα στὸ ἐμπορικὸ, παραμερίζουν τὸν κόσμον καὶ στέκονται μπρὸς στὸν Κύριλλο. Μὲ ὑποκριτικὸ χαμόγελο λένε στὸν Πατριάρχη:

—Ὅρισστε, σᾶς ζητοῦν.

Ὁ Κύριλλος, ποὺ τὰ μαντεύει ὅλα, σηκώνεται ἐπάνω καὶ ἀποχαιρετᾷ τοὺς συμπατριώτες του. Μὲ δάκρυα καὶ λυγμοὺς γίνεται ὁ χωρισμός. Ὁ καθένας τὸν σφίγγει καὶ τὸν φιλεῖ καὶ τὸν κοιτάζει στὰ μάτια σὰν νὰ θέλει νὰ ἀποτυπώσει γιὰ πάντα στὴ θύμησή του τὴν ἀγαπημένη καὶ ἱερὴ μορφή.

(Συνεχίζεται)

ΩΡΑ ΝΑ ΞΥΠΝΗΣΟΥΜΕ

Ὁ κοσμοκράτορας καὶ τὰ ὄργανά του κυρίαρχοι τοῦ αἰώνα μας. Τὸ ζήσαμε καὶ τὸ ζοῦμε καθημερινά. Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ παράδοξες διαπιστώσεις εἰδικῶν μελετητῶν εἶναι: «Ὅσο τελειότερα γίνονται τὰ ὄργανα τοῦ πολέμου τόσο τὰ κύρια θύματα τῶν ἔνοπλων συρράξεων εἶναι οἱ ἄμαχοι. Τὰ κύματα τῶν τραγικῶν προσφύγων τί ἄλλο μαρτυρεῖ; Σύμφωνα μὲ τὴ Γιούνισεφ, τὸ 90% τῶν θυμάτων τῶν πολέμων εἶναι οἱ ἄμαχοι, ὅταν στὶς ἀρχὲς αὐτοῦ τοῦ αἰώνα ἦταν μόλις 5%. Ὅσο ἐντατικοποιεῖται ἡ παγκοσμιοποίηση τόσο αὐξάνονται τὰ βίαια ἐγκλήματα, τὸ ἐμπόριο ναρκωτικῶν, ἡ τρομοκρατία, ἡ διάδοση ἀσθενειῶν, ἡ ὑποβάθμιση τοῦ περιβάλλοντος. Μὲ ἄλλα λόγια ὅσο περισσότερο ἀγγίζουμε τὸ ὄνειρο τῆς προόδου τόσο περισσότερο οἱ σύγχρονες κοινωνίες σπαράσσονται ἀπὸ τὶς ἐσωτερικὲς ἀντιφάσεις. Αὐξανόμενη εὐημερία—αὐξανόμενη φτώχεια, περισσότερη δημοκρατία—βαθύτερες ἀνισότητες...». Ὁ θαυμασμός, λοιπόν, γιὰ τὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἐποχῆς μας, σιγά-σιγά δίνει τὴ θέση του στὴν ἀγωνία καὶ τὸν τρόμο. Ἡ πρόοδος χωρὶς ἀρετὴ καταντάει πανουργία. Καὶ ἡ λύση γιὰ τὸν δυτικὸ ἰδίως κόσμο εἶναι νὰ γυρίσει στὶς πηγές του ποὺ εἶναι πνευματικὲς. Ἡ ὑλιστικὴ νοοτροπία ποὺ κυβερνάει σήμερα τὴν ἀνθρωπότητα, αὐτὴ ἡ ἴδια πρέπει νὰ τὴν ἀφυπνίσει καὶ νὰ προχωρήσει σὲ μετάνοια. Ἄς μὴ λησμονοῦμε τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: «**Εὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε**» (Λουκ. ιγ´ 3).

ΕΥΡΩΠΗ: Ο ΦΟΥΡΝΑΡΗΣ ΤΗΣ ΚΩ

«Υπάρχει ἔλλειψη ἐνωτικοῦ πνεύματος μέσα στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ ἀλλάξει», εἶπε ὁ πρόεδρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Ζὰν Κλόντ Γιουνκέρ. Ὁ αὐξανόμενος ἀριθμὸς τῶν μεταναστῶν, ποὺ φτάνουν στὴν Εὐρώπη, ἀποτελεῖ τὸ νούμερο ἓνα θέμα ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσει ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ. Ὅπωςδήποτε πλάι στὴν ἀδιαφορία μερικῶν ὑπῆρξε καὶ δυνατό πνεῦμα ἀλληλεγγύης, ὅπως ὁ φούρναρης τῆς Κῶ ποὺ μοίραζε δωρεὰν ψωμιὰ καὶ γλυκίσματα στοὺς πρόσφυγες καὶ στὰ παιδιὰ τους. Χρειάζονται ὅμως ἀκόμα ἀπὸ τὴν Ε.Ε. θαρραλέες καὶ ἀποφασιστικὲς πράξεις στὴν ἀντιμετώπιση τῆς χειρότερης αὐτῆς προσφυγικῆς κρίσης ἀπὸ τὸν Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. «Ὅταν ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ πρόσφυγες δὲν ὑπάρχει θρησκεία ἢ φιλοσοφία. Δὲν κάνουμε διακρίσεις...», συμπλήρωσε ὁ πρόεδρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς. Εἶναι ἀκριβῶς τὸ μήνυμα τῆς πλατιᾶς ἀγάπης, χωρὶς διακρίσεις καὶ στενόψυχους διαχωρισμούς, ποὺ ἔφερε μὲ τὴν ἐνανθρώπησή Του ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης, ὁ Καλὸς Σαμαρεῖτης. Καὶ ὁ φούρναρης τῆς Κῶ ἔγινε σύμβολο καὶ σάλπισμα στὴν Εὐρώπη τῆς φιλόξενης ἑλληνικῆς ψυχῆς.

ΑΔΙΣΤΑΚΤΟΣ Ο ΕΝΤΙ ΡΑΜΑ

Ἀπαιτεῖται πολὺς αὐταρχισμὸς καὶ παραλογισμὸς, γιὰ νὰ μὴν ἀντιλαμβάνονται μερικοί, πὼς ἡ κατεδάφιση μιᾶς ἐκκλησίας ἀποτελεῖ βάναιση πρόκληση στὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα τῶν πιστῶν καὶ δημιουργεῖ ἰσχυρὲς ἀναταράξεις στὶς διακρατικὲς σχέσεις. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ ἔγιναν μὲ τὸ γκρέμισμα ἀπὸ τὶς ἀλβανικὲς Ἀρχὲς τοῦ ὀρθόδοξου χριστιανικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου στὸ χωριὸ Δρυμάδες στὴν περιοχὴ τῆς Χειμάρρας. Ἀκόμα καὶ ὁ τέως πρωθυπουργὸς Σαλὶ Μπερίσα μίλησε γιὰ «*κρατικὸ ἐγκλημα ὅμοιο μὲ αὐτὸ τοῦ Χότζα, εἰς βάρος τῶν θρησκευτικῶν ἐλευθεριῶν...*». Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν κ. Κωνσταντῖνος Κούτρας ἔκανε λόγο γιὰ «*τζιχαντισμὸ*» καὶ γιὰ «*ἀχαριστία ἀπὸ εὐεργετηθέντα*», ἐνῶ ὁ ἀδιστακτὸς Ἐντι Ράμα, μὲ τὸ σύνθημα ἀλαζονικὸ του ὕφος, εἶπε πὼς «*θὰ πάρει λίγο καιρὸ στὴν Ἑλλάδα νὰ καταλάβει ὅτι ἡ Ἀλβανία δὲν δέχεται κηδεμόνα*! Τὸ πρόβλημα ὅμως δὲν εἶναι ὁ Ράμα. Τὸ ἄν δὲν σέβεται τὸν πολυθρησκευτικὸ χαρακτῆρα τῆς ἀλβανικῆς κοινωνίας καὶ καταπατεῖ ἀσύστολα καὶ τὰ πιὸ στοιχειώδη δικαιώματα εἶναι ἀναμφισβήτητα ἐπιστροφὴ στὴ μαύρη ἐποχὴ τοῦ 1967 τῆς κομμουνιστικῆς δικτατορίας. Τὸ Εὐρωκοινοβούλιο δὲν θὰ ἐπέμβει, ὅπως ὀφείλει, γιὰ νὰ γίνουν σεβαστὲς οἱ θρησκευτικὲς ἐλευθερίες, ὅπως αὐτὲς ἀπορρέουν ἀπὸ τὸν Ο.Η.Ε. καὶ τὴν UNESCO;

ΠΑΙΔΕΙΑ ΧΩΡΙΣ ΘΕΜΕΛΙΟ;

Τὰ μηνύματα ποὺ μᾶς ἔρχονται γιὰ τὴν παιδεία τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ διαρκῶς ὀξύνονται εἶναι σαφῆ. Πρέπει ἡ νέα γενιὰ νὰ θωρακιστεῖ. Νὰ ἀποκτήσει βάσεις στέρεες. Ὅταν κλονίζονται τὰ θεμέλια δὲν τρέχουμε στοὺς σοβατζῆδες. Χρειάζονται οἱ ἀληθινὲς πνευματικὲς ἀξίες. Αὐτὲς ποὺ πρωτίστως μορφώνουν ψυχές, διαπλάθουν χαρακτῆρες. Ἄς μὴν ξεχνᾶμε, πὼς ἡ παιδεία δὲν εἶναι ἀπλῶς ἡ «*τεχνικὴ τῆς ἀγωγῆς*». Οἰστρηλατεῖται ἀπὸ ἰδανικά. Χρειάζεται θεμέλιο. Χωρὶς πνευματικὲς καὶ ἠθικὲς ἀξίες εἶναι ἀσπόνδυλη. Δὲν πλαστουρεῖ ὀλοκληρωμένους ἀνθρώπους. Πλαστικοποιεῖ ἀνθρωπάκια, ψυχροὺς τεχνοκράτες. Τοὺς ζήσαμε καὶ τοὺς ζοῦμε σὲ Ἀνατολὴ καὶ Δύση. Οἱ ἀνθρωπισμοὶ ἔγιναν τερατομορφισμοί. Οἱ φιλοσοφίες ἀερολογίες. Καὶ ἐξίσου σοβαρὸ εἶναι σήμερα τὸ πρόβλημα τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀπὸ τὴν κορυφὴ ὡς τὴν βάση, ἀπὸ τὸν ὑπουργὸ ὡς τὸν ἀπλὸ δάσκαλο. Χωρὶς ἄξιους τοῦ λειτουργήματός τους ἐκπαιδευτικοὺς δὲν ὑπάρχει ἄξια λόγου ἐκπαίδευση. Δὲν προσφέρεται ἀγωγή, ἂν αὐτὸς ποὺ τὴν προσφέρει δὲν τὴν διαθέτει. Δὲν σφυρηλατοῦνται χαρακτῆρες παρὰ μόνο ἀπὸ χαρακτῆρες. Χρειάζονται ἐκπαιδευτικοὶ μὲ κῦρος, μὲ ἦθος. Συγκροτημένοι ἐκπαιδευτικοὶ ποὺ πιστεύουν στὸ ἔργο τους καὶ στὴν ἀποστολὴ τους. Αὐτοὶ οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ἄφησαν ἐποχὴ. Σήμερα;

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290«ΖΩΗ»
Ἰπποκοράτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ